

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

Technologická agentura ČR – podpora vědy a výzkumu

Bc. Petra Nižňanská

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petra Nižňanská

Podnikání a administrativa

Název práce

Technologická agentura ČR – podpora vědy a výzkumu

Název anglicky

Technology agency of the Czech republic – support of science and research

Cíle práce

Cílem této diplomové práce je zpracovat teoretická východiska podmínek poskytování dotací Technologickou agenturou ČR. Dílčími cíli diplomové práce jsou charakteristika současného systému dotací, současné a budoucí dotační programy a vyhodnocení dotačních programů dle typu organizace a regionu.

Metodika

V teoretické části jsou vysvětleny pojmy, které vycházejí ze sběru dat a studia zákonných norem, odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného a elektronického charakteru. Všechny podklady jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. V praktické části jsou použity metody analýzy, syntézy, komparace s teoretickými východisky.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Dotace, výzkumná organizace, podniky, návrh projektu, výzkum, vývoj a inovace, Technologická agentura ČR

Doporučené zdroje informací

BLAŽKA, M. a kol. 1989 + 25 = Výzkum užitečný pro společnost. 1. vydání. Příbram: PBTisk, 2014. ISBN 978-80-260-7068-9

JETMAR, M. – PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

NOVOTNÍKOVÁ, H. *Dotační receptář: všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích*. Praha: LexisNexis CZ, 2005. ISBN 80-869-2003-8.

OCHRANA, F. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky : jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-644-8.

PŮČEK, M. – OCHRANA, F. *Dosahování úspor a omezování plýtvání ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-909-8.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Ing. Karel ŠrédI, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 31. 1. 2018

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 2. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Technologická agentura ČR – podpora vědy a výzkumu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. PhDr. Ing. Karlu Šředlovi, CSc. za odborné vedení, konzultace a za poskytnutí cenných rad při zpracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala celé své rodině a přátelům za jejich pomoc a podporu během celého studia.

Technologická agentura ČR – podpora vědy a výzkumu

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá tématem podpory vědy a výzkumu v České republice, zvláště pak Technologické agentuře České republiky jako poskytovateli dotací na vědu, výzkum a vývoj. Teoretická část se věnuje základním pojmům a definicím, z nichž diplomová práce vychází. Dále obsahuje přehled důležitých českých i evropských legislativních dokumentů, součástí je i popis strategických a metodických dokumentů. Následují kapitoly ohledně státního rozpočtu, způsobu financování vědy a výzkumu v České republice. V poslední kapitole teoretické části se práce soustředí na vybrané instituce ve vědě a výzkumu.

Vlastní práce je věnovaná výdajům na vědu a výzkum ze státního rozpočtu ČR, komparaci výdajů na vědu a výzkum v členských zemích Evropské unie. Diplomová práce se dále zabývá Technologickou agenturou České republiky, jejímu portfoliu programů, prostřednictvím nichž podporuje aplikovaný výzkum v České republice. V závěru praktické části jsou vyhodnocené veřejné soutěže vyhlášené v roce 2017, které poskytují informace o struktuře účastníků v projektech dle sídla uchazeče, podle oborů CEP, podle očekávaných výsledků.

Klíčová slova: základní výzkum, aplikovaný výzkum, experimentální vývoj, inovace, poskytovatel, dotace, programy, návrh projektu, výzkumná organizace, podniky, Technologická agentura České republiky

The Technology Agency of the Czech Republic

– support of science and research

Abstract

This diploma thesis is focused on support of science and research in the Czech Republic, especially The Technology Agency of the Czech Republic, as a provider of financial support for science, research and development. The diploma thesis proceeds from basic terms and definitions, which can be found in theoretical part. It also includes important Czech and European legislative documents, as well as description of strategic and methodical documents. Following chapters are about the national budget and financing of science and research in the Czech Republic. The last chapter of theoretical part of this thesis concentrates on selected science and research institutions.

The practical part is devoted to costs of science and research from national budget of the Czech Republic and their comparison with the European Union countries. This diploma thesis is also focused on The Technology Agency of the Czech Republic, its portfolio of programmes, through which it can support applied research in the Czech Republic. In the conclusion, there is evaluation of tender announced in 2017, which provides information about participant's structure in projects according to their headquarters, CEP fields and expected results.

Keywords: basic research, applied research, experimental development, innovation, Research Funding Organisation, support, program, proposal, research organization, enterprise, Technology Agency of the Czech Republic

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Věda a výzkum – definice důležitých pojmů	15
3.1.1 Základní pojmy	15
3.1.2 Další pojmy	18
3.2 Legislativa v oblasti vědy a výzkumu	19
3.2.1 Legislativa VaVaI ČR.....	19
3.2.2 Legislativa VaVaI EU.....	20
3.3 Strategické a metodické dokumenty.....	20
3.3.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací.....	20
3.3.2 Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	21
3.3.3 Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2016).....	22
3.4 Státní rozpočet ČR	24
3.4.1 Rozpočtová skladba	25
3.5 Financování vědy a výzkumu.....	28
3.5.1 Vlastní zdroje financování	28
3.5.2 Financování VaVaI z prostředků Evropské unie	30
3.6 Orgány a instituce ve vědě a výzkumu v České republice.....	32
3.6.1 Rada pro výzkum, vývoj a inovace.....	32
3.6.2 Grantová agentura České republiky.....	33
3.6.3 Akademie věd České republiky	34
3.6.4 Další instituce, které se podílejí na podpoře vědy a výzkumu v ČR	35
4 Vlastní práce.....	36
4.1 Výdaje na vědu a výzkum ze státního rozpočtu ČR	36
4.1.1 Výdaje státního rozpočtu v roce 2016 podle odvětvového třídění	36
4.1.2 Celkové výdaje na vědu a výzkum v ČR v roce 2016	37
4.1.3 Výdaje na VaV podle sektorů a zdrojů jejich financování	38
4.1.4 Výdaje na VaV podle poskytovatelů	41
4.1.5 Institucionální a účelová podpora VaV u vybraných poskytovatelů	42
4.1.6 Výdaje na VaV podle vědní oblasti	42
4.2 Mezinárodní srovnání výdajů na VaV v zemích Evropské unie.....	43
4.3 Technologická agentura České republiky.....	45

4.3.1	Organizační struktura TA ČR	45
4.3.2	Programy TA ČR	48
4.3.3	Cofundové výzvy	54
4.3.4	Životní cyklus projektu	55
4.3.5	Příjmy ze státního rozpočtu kapitola 377 TA ČR v roce 2016	56
4.3.6	Výdaje ze státního rozpočtu kapitoly 377 TA ČR v roce 2016	57
4.3.7	Závazné ukazatele pro rok 2016	59
4.4	Vyhodnocení veřejných soutěží TA ČR v roce 2017	62
4.4.1	Souhrnné informace o vyhlášených veřejných soutěžích v roce 2017	62
4.4.2	Struktura účastníků v podpořených projektech dle typu organizace v roce 2017	65
4.4.3	Podané a podpořené projekty podle oborů CEP	68
4.4.4	Očekávané výsledky v programech vyhlášených v roce 2017	68
4.4.5	Struktura účastníků v projektech dle sídla uchazeče	71
5	Výsledky a diskuse	73
6	Závěr	76
7	Seznam použitých zdrojů	78
7.1	Seznam použité literatury	78
7.2	Legislativní dokumenty	79
7.3	Internetové zdroje	79
8	Přílohy	83

Seznam obrázků

Obrázek 2 - Organizační struktura TA ČR 2018	48
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Státní rozpočet podle kapitol	26
Tabulka 2 - Přehled programů v programovacím období 2014-2020	32
Tabulka 3 - Výdaje na VaV podle sektorů a zdrojů jejich financování v roce 2016	38
Tabulka 4 - Výdaje na VaV podle poskytovatelů v roce 2016	41
Tabulka 5 - Výdaje na VaV podle vědních oblastí v roce 2016	43
Tabulka 6 - Příjmy ze státního rozpočtu kapitola 377 TA ČR v roce 2016 v mil. Kč ...	56
Tabulka 7 - Výdaje ze státního rozpočtu kapitoly 377 TA ČR v roce 2016 v mil. Kč ...	57
Tabulka 8 - Závazné ukazatele kapitoly 377 TA ČR pro rok 2016 v mil. Kč	60
Tabulka 9 - Informace o vyhlášených veřejných soutěžích v roce 2017	62
Tabulka 10 – Délky soutěžní a hodnotící lhůty	63

Tabulka 11 - Rozdělení Oborových panelů dle kategorií CEP.....	65
Tabulka 12 - Struktura účastníků v podpořených projektech dle typu organizace v roce 2017.....	66
Tabulka 13 - Nejúspěšnější organizace	67
Tabulka 14 - Podané a podpořené projekty podle oborů CEP.....	68
Tabulka 15 - Druhy výsledků dle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací	69
Tabulka 16 - Očekávané výsledky v programech TA ČR	70
Tabulka 17 - Struktura účastníků v projektech dle sídla uchazeče.....	71
Tabulka 18 - Vývoj výdajů na VaV v letech 2013 – 2017 v mil. Kč	73

Seznam grafů

Graf 1 - Výdaje státního rozpočtu 2016 podle odvětvového třídění (v mil. Kč).....	36
Graf 2 - Vývoj výdajů v letech dle odvětví - skupiny (v mil. Kč).....	37
Graf 3 - Státní rozpočtové výdaje na VaV v ČR; 2000–2016	38
Graf 4 - Podíl sektorů na celkových výdajích na VaV v roce 2016	39
Graf 5 - Státní rozpočtové výdaje na VaV dle jednotlivých poskytovatelů a typu financování.....	42
Graf 6 - Podíl vědních oblastí na celkových výdajích VaV v roce 2016.....	43
Graf 7 - Intenzita vědy a výzkumu v členských zemích EU v roce 2016.....	44
Graf 8 - Podíl podpořených projektů podle typu organizace.....	66
Graf 9 - Podrobnější specifikace výzkumných organizací	67
Graf 10 - Účelová podpora podle sídla uchazečů	72

Seznam použitých zkratk

AV ČR	Akademie věd České republiky
CEP	centrální evidence projektů
ČR	Česká republika
DPO	další právnické osoby veřejného i soukromého práva
ERC	European Research Council
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti

GA ČR	Grantová agentura České republiky
HDP	hrubý domácí produkt
MAS	místní akční skupina
MK	Ministerstvo kultury
MO	Ministerstvo obrany
MP	malý podnik
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZE	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NPOV	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
OP	operační program
Ostatní VO	výzkumná organizace mimo VVS a VVI
Ostatní VVI	veřejná výzkumná instituce mimo AV ČR
OVHP	Oborový verifikační a hodnotící panel
PP	podprogram
RUV	Registr uměleckých výstupů
RVVI	Rada vlády pro výzkum, vývoje a inovace
SP	střední podnik
TA ČR	Technologická agentura České republiky
VaVaI	Výzkum, vývoj a inovace
VO	výzkumná organizace
VP	velký podnik
VVS	veřejná vysoká škola

1 Úvod

Investice do vědy, výzkumu a vývoje jsou v dnešní uspěchané době velmi důležité, neboť výzkum a inovace přispívají k tvorbě lepšího místa pro život a práci. Věda, výzkum a inovace zvyšují konkurenceschopnost států, podporují sociální a hospodářský růst země, vytváří nová pracovní místa. Díky novým poznatkům, inovativním myšlenkám, technologiím, inovovaným výrobkům nebo službám se zlepšuje a zkvalitňuje život občanů, a to například ve zdravotní péči, v dopravě, v digitálním prostředí apod. Budoucnost jednotlivých států je spojena s tím, jak budou schopni proměnit myšlenky a nápady na výrobky a služby, které přispějí k růstu ekonomiky.

Důležitým rokem pro Českou republiku v oblasti vědy a výzkumu byl rok 2008, kdy došlo k Reformě systému VaVaI. Mezi zásadní změny patřilo snížení počtu poskytovatelů, zřízení Technologické agentury České republiky, způsob poskytování institucionální a účelové podpory, systematizace státní správy VaV. Tato Reforma měla motto „*Věda dělá z peněz znalosti, inovace dělají ze znalostí peníze*“¹.

Teoretická část se zabývá definováním základních pojmů, jako je například základní a aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace. Následující kapitoly se zaměřují na české legislativní dokumenty, ze kterých je pro tuto oblast nejdůležitější zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, dále jsou uvedeny legislativní dokumenty, které byly schváleny Evropskou unií a jsou platné pro všechny členské státy Evropské unie. Obsahem další kapitoly jsou strategické a metodické dokumenty, kterými se řídí tvorba programů, hodnocení výsledků výzkumných organizací, popis prioritních oblastí a podoblastí. Dále diplomová práce obsahuje způsoby financování vědy a výzkumu v České republice. Na konci teoretické části jsou popsány orgány a instituce, které se podílejí na podpoře vědy a výzkumu v České republice.

¹ ÚŘAD VLÁDY ČR. *Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR* [online]. Úřad vlády ČR, Copyright © 2015 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=497373>

Praktická část analyzuje a hodnotí situaci ve vědě a výzkumu za rok 2016, a to z pohledu financování, konkrétně podle výdajů České republiky na vědu a výzkum. Podkapitoly se zaměřují na hodnocení výdajů České republiky podle několika hledisek, například podle sektorů a zdrojů jejich financování, podle druhu výdajů a vědních oblastí. Dále diplomová práce obsahuje krátké srovnání se členskými zeměmi Evropské unie. V neposlední řadě je tato práce zaměřená na Technologickou agenturu České republiky, na její programy a na vyhodnocení vyhlášených veřejných soutěží v roce 2017.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce, jejímž tématem je „*Technologická agentura ČR – podpora vědy a výzkumu*“, je seznámit a zhodnotit programy Technologické agentury ČR na podporu vědy, výzkumu a inovací v České republice. Dílčími cíli je charakterizovat základní a často používané pojmy, poskytnout informace o současných dotačních programech, zhodnotit výdaje na vědu a výzkum ze státního rozpočtu České republiky a také porovnat výdaje na vědu a výzkum v zemích Evropské unie. Posledním dílčím cílem je vyhodnotit vyhlášené veřejné soutěže Technologickou agenturou ČR v roce 2017 podle struktury účastníků v podpořených projektech, oborů CEP, očekávaných výsledků a podle sídla uchazečů.

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část vychází ze studia a sběru dat z odborné literatury, důvěryhodných internetových zdrojů a legislativních dokumentů České republiky i legislativních dokumentů schválených Evropskou unií, které jsou platné pro všechny členské státy. Všechny tyto zdroje jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. Analytická část diplomové práce vychází z nastudovaných dokumentů jak knižní, tak elektronické podoby a dokumentů vydaných například Technologickou agenturou ČR nebo Českým statistickým úřadem. Datové podklady pro výstupy této práce jsou zpracovány v MS Excel. Statistické údaje jsou získány z Českého statistického úřadu, z Technologické agentury ČR a ze statistik EUROSTAT. Pomocí analýzy a syntézy jsou zpracovány údaje o výdajích na vědu a výzkum ze státního rozpočtu České republiky, tak i zhodnocení vyhlášených veřejných soutěží v roce 2017 Technologickou agenturou ČR. K jednotlivým závěrům je použita metoda komparace s teoretickými východisky. Jednotlivé podkapitoly jsou doplněny tabulkami a příslušnými grafy.

3 Teoretická východiska

3.1 Věda a výzkum – definice důležitých pojmů

Na úvod této diplomové práce je potřeba si vyjasnit a definovat pojmy, které jsou spjaty s výzkumem, vývojem a inovacemi (dále jen „VaVaI“). Některé pojmy nemají všeobecně přijímatelnou definici. Existují pojmy, které jsou dány závaznými právními předpisy a vycházejí například z Nařízení Komise Evropské unie č. 651/2014 ze dne 17. června 2014 (dále jen „Nařízení“), či ze zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 130/2002 Sb.“). Dále tu jsou pojmy, které jsou všeobecně používány.

Nařízení obsahuje pojmy, které jsou právně závazné a zákon č. 130/2002 Sb. doplňuje pojmy, které jsou platné pro Českou republiku (dále jen „ČR“). Sdělení Komise – Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací 2014/C 198/01 (dále jen „Rámec“) je výkladovým pravidlem těchto pojmů a uvádí, jak Evropská komise (dále jen „EK“) bude postupovat při hodnocení, zda jsou národní programy v souladu s Nařízením².

3.1.1 Základní pojmy

VĚDA – *jako celek je systematický způsob racionálního a empirického poznávání skutečnosti, zaměřený na spolehlivost výsledků a často i na možnosti aplikace a predikce (aplikované vědy). Předmětem vědeckého poznání mohou být abstraktní struktury a vztahy, objekty a procesy neživé i živé přírody nebo lidské společnosti, kultury a myšlení³.*

VÝZKUM – *je aktivní, vytrvalý a systematický proces bádání s cílem objevit, interpretovat nebo přepracovat fakta. Tento intelektuální proces produkuje velké*

² KOMÁREK, Pavel. Výzkum, vývoj a inovace - definice pojmů, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR. Praha: Technologická agentura ČR, 2016. ISBN 978-80-906369-8-9, s. 1.

³ KOMÁREK, Pavel. Výzkum, vývoj a inovace - definice pojmů, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR. Praha: Technologická agentura ČR, 2016. ISBN 978-80-906369-8-9, s. 5.

množství teorií, zákonů, popisů chování a umožňuje jejich praktické využití. Slovo výzkum může být použito ve významu celé kolekce informací o daném subjektu a je často spojován s vědou a vědeckými metodami⁴.

VÝVOJ – *je soustavný proces, během kterého dochází ke změně aktuálního stavu do stavu nového. Cílem vývoje je na základě zkušenosti, plánu, či náhodné chyby vyvíjet stále lepší verze⁵.*

Výzkum a vývoj je dle dokumentu nazvaného Frascati manuál tvořen „kreativní/tvůrčí a systematickou prací, vykonávanou za účelem zvýšení úrovně vědomostí – včetně znalostí lidstva, kultury a společnosti a k navržení nových způsobů aplikace dostupných znalostí⁶.

Základní (badatelský) **výzkum** - *je experimentální nebo teoretická práce vykonávaná především za účelem získání nových poznatků o základních principech jevů a pozorovatelných skutečností, která není zaměřena na přímé komerční uplatnění nebo využití⁷.*

Aplikovaný (průmyslový) **výzkum** - *je plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo k podstatnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů a může zahrnovat výrobu prototypů v laboratorním prostředí nebo v prostředí se simulovaným rozhraním se stávajícími systémy a rovněž výrobu pilotních linek, je-li to nezbytné pro průmyslový výzkum,*

⁴ KOMÁREK, Pavel. Výzkum, vývoj a inovace - definice pojmů, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR. Praha: Technologická agentura ČR, 2016. ISBN 978-80-906369-8-9, s. 6.

⁵ KOMÁREK, Pavel. Výzkum, vývoj a inovace - definice pojmů, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR. Praha: Technologická agentura ČR, 2016. ISBN 978-80-906369-8-9, s. 6.

⁶ FRASCATI MANUÁL 2015: Kapitola 2: POJMY A DEFINICE PRO IDENTIFIKACI VÝZKUMU A VÝVOJE. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017. ISBN 978-80-88169-20-8, s. 45.

⁷ Sdělení Komise: Rámcový program pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. In: Úřední věstník Evropské unie C198, 2014, ročník 2014, (2014/C 198/01).

a zejména pro obecné ověřování technologie.⁸ Frascati manuál uvádí, že aplikovaný výzkum je „původní zkoumání prováděné s cílem získání nových poznatků. Je však primárně zaměřen na konkrétní praktický záměr nebo cíl“⁹.

Experimentální vývoj - je systematická práce, čerpající z poznatků z výzkumu a z praktických zkušeností a produkující další poznatky, která je zaměřena na vytváření nebo na zlepšení nových produktů nebo postupů.¹⁰ Rámec rozšiřuje definici experimentálního vývoje a může se jednat i o „činnosti zaměřené na vymezení koncepce, plánování a dokumentaci nových výrobků, postupů nebo služeb. Dále může zahrnovat vývoj prototypů, demonstrační činnosti, pilotní projekty, testování a ověřování nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb v prostředí reprezentativním z hlediska reálných provozních podmínek, pokud hlavní cíl spočívá v dalším technickém zlepšení výrobků, postupů nebo služeb, které nejsou z velké části stanoveny“¹¹.

Inovace – je zavedení nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb do praxe, s tím, že se rozlišují:

1. inovace postupů, kterými se rozumí realizace nového nebo podstatně zdokonaleného způsobu výroby nebo poskytování služeb, včetně významných změn techniky, zařízení nebo programového vybavení,

2. organizační inovace, kterými se rozumí realizace nového způsobu organizace obchodních praktik podniků, pracovišť nebo vnějších vztahů¹².

⁸ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014: kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. In: Úřední věstník Evropské Unie, ročník 2014, 651/2014.

⁹ FRASCATI MANUÁL 2015: Kapitola 2: POJMY A DEFINICE PRO IDENTIFIKACI VÝZKUMU A VÝVOJE. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017. ISBN 978-80-88169-20-8, s. 46.

¹⁰ FRASCATI MANUÁL 2015: Kapitola 2: POJMY A DEFINICE PRO IDENTIFIKACI VÝZKUMU A VÝVOJE. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017. ISBN 978-80-88169-20-8, s. 46.

¹¹ Sdělení Komise: Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. In: Úřední věstník Evropské Unie C198, 2014, ročník 2014, (2014/C 198/01).

¹² Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In: 2002. § 2

3.1.2 Další pojmy

Poskytovatel – podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací je poskytovatelem myšleno *organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, který rozhoduje o poskytnutí podpory, a který tuto podporu poskytuje.*

Uchazeč – je *organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, která se uchází o poskytnutí podpory.*

Příjemce – je *uchazeč, v jehož prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto.*

Další účastník projektu - je *organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, dále právnická osoba nebo fyzická osoba, jejíž účast na projektu je vymezena v návrhu projektu a s níž příjemce uzavřel smlouvu o účasti na řešení projektu.*¹³

Výzkumná infrastruktura - jsou *zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění výzkumu v příslušných oborech, zahrnující vědecké vybavení a výzkumný materiál, zdroje založené na znalostech, například sbírky, archivy a strukturované vědecké informace, infrastruktury informačních a komunikačních technologií, například sítě GRID, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky, jakož i veškeré další prvky jedinečné povahy, které jsou nezbytné k provádění výzkumu. Tyto infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo mohou být „rozmístěné“ v rámci sítě (organizovaná síť zdrojů).*¹⁴ Srovnatelná definice výzkumné infrastruktury je v Rámci. V zákoně č. 130/2002 Sb. je výzkumná infrastruktura popsána následovně: *výzkumná infrastruktura je výzkumným zařízením*

¹³ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002. § 2

¹⁴ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014: kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. In: Úřední věstník Evropské Unie, ročník 2014, 651/2014.

nezbytným pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou náročností, která je schvalována vládou a zřizována pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi.

Program – je soubor časových, věcných a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, mezinárodní spolupráce České republiky v oblasti výzkumu a vývoje a operačních programů¹⁵.

Projekt VaVaI – operace, která má splnit úkol hospodářského, vědeckého nebo technického charakteru s předem jasně určenými cíli, formulovaná uchazečem ve veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích, nebo poskytovatelem v rámci zadání veřejné zakázky.¹⁶

3.2 Legislativa v oblasti vědy a výzkumu

3.2.1 Legislativa VaVaI ČR

Nejdůležitějším zákonem v oblasti vědy a výzkumu je zákon č. 130/2002 Sb., který nabyl účinnosti 1. července 2002 a do dnešní doby prošel několika úpravami a novelizacemi. Tento zákon upravuje především práva a povinnosti subjektů zabývajících se výzkumem, experimentálním vývojem a inovacemi. Dále upravuje podmínky poskytnutí podpory, vlastnictví hmotného majetku pořízeného pro VaVaI, práva k výsledkům a jejich využití, definuje veřejné soutěže a veřejné zakázky, zabývá se otázkami zveřejňování výsledků prostřednictvím informačního systému výzkumu, vývoje a inovací. V zákoně jsou zmíněny orgány VaVaI a i úkoly organizačních složek státu.¹⁷

¹⁵ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002. § 2

¹⁶ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 2

¹⁷ HODULÍK, Marek. *Legislativa ve vědě a výzkumu česká právní úprava*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-36-6. s. 5-6.

Poskytování dotací podléhá zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. Činnost veřejných výzkumných institucí upravuje zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Další zákon, který souvisí s oblastí VaVaI je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Činnost, fungování a úkoly Akademie věd ČR upravuje zákon č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

3.2.2 Legislativa VaVaI EU

Mezi nejdůležitější základní legislativní dokumenty v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací, které byly schváleny Evropskou unií (dále jen „EU“), patří Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací 2014/C 198/01, Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. Jedná se o předpisy, které jsou platné ve všech členských státech EU.

3.3 Strategické a metodické dokumenty

3.3.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací je dokument, který schvaluje vláda a obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, vývojové trendy na národní, evropské i celosvětové úrovni. Cílem Národní politiky bylo vytvořit rámec pro opatření v oblasti VaVaI, který bude stimulovat rozvoj znalostní společnosti a zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky a celkovému zlepšení života v ČR.¹⁸

Současné Národní politice předcházela od roku 1994 řada dokumentů, zejména:

- *Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004–2008*
- *Národní inovační politika České republiky na léta 2005–2010*

¹⁸ BLAŽKA, Marek a kol.: *1989 + 25 = Výzkum užitečný pro společnost.: Nástin historie státní podpory výzkumu v ČR v letech 1989 až 2014*. Praha: Technologická agentura ČR, 2014. ISBN 978-80-260-7068-9. s. 60

- *Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty České republiky a Evropské unie*
- *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009–2015*
- *Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Aktualizace NP VaVaI 2013“)*
- *Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016–2020.*¹⁹

Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016 – 2020 s výhledem do roku 2025 rada vlády pro výzkum, vývoje a inovace (dále jen „RVVI“) schválila na svém zasedání dne 27. listopadu 2015. Podle tohoto dokumentu by se Česká republika měla zaměřit na:

- Zlepšení řízení systému výzkumu, vývoje a inovací
- Zavedení hodnocení výzkumných organizací a zefektivnění systému institucionálního financování
- Vytvoření silné základny aplikovaného výzkumu
- Posílení výzkumné a inovační aktivity podniků.²⁰

3.3.2 Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Aby bylo dosaženo konkurenceschopnosti společnosti, musely aktivity VaVaI a výdaje s tím spojené směřovat do oblastí, které mohou ke konkurenceschopnosti vést. Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále „NPOV“) vláda schválila v červenci roku 2012. NPOV navazují na cíle Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací, Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti, Národní inovační strategii a dále odrážejí i prioritní oblasti z rámcového programu na evropské úrovni Horizont 2020.

¹⁹ BLAŽKA, Marek a Karel ŠPERLINK. *Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice*. 18. aktualizované a doplněné. Praha: COMTES FHT, a. s., 2016. ISBN 978-80-260-9613-9. s. 12 - 18

²⁰ Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020 [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=682145>

NPOV jsou platné až do období roku 2030. V tomto dokumentu je definováno 6 prioritních oblastí:

- Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech
- Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů
- Prostředí pro kvalitní život
- Sociální a kulturní výzvy
- Zdravá populace
- Bezpečná společnost.

A dále na 24 podoblastí a 170 konkrétních cílů. NPOV obsahují popis jednotlivých prioritních oblastí a podoblastí, rozvádějí vazby mezi jednotlivými oblastmi a definují několik systémových opatření.²¹

3.3.3 Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2016)

Tento dokument byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 19. června 2013 č. 475, ve znění usnesení vlády ze dne 16. dubna 2014 č. 250 a usnesením vlády ze dne 29. července 2015 č. 605. Metodika obsahuje pravidla, postupy při hodnocení výsledků a hodnocení výsledků ukončených programů VaVaI.

Tato metodika je strukturována do tří pilířů:

- **Pilíř I.: Oborové hodnocení publikačních výsledků.** *Pro každou oborovou skupinu metodika určuje relevantní druhy výsledků a jejich případné maximální podíly na bodových hodnotách. Některé výsledky v některých oborových skupinách nejsou hodnoceny vůbec, v jiných oborových skupinách mají stanoven procentní limit na bodovém množství této oborové skupiny. Hodnocení v Pilíři I. doplňuje tzv. Podpilíř I., který definuje proces a způsob hodnocení peer review u vybraných druhů výsledků, tj. knihy, kapitoly v knihách a články v neimpaktovaných recenzovaných časopisech.*
- **Pilíř II.: Hodnocení kvality vybraných výsledků.** *Každá instituce předloží omezený počet vybraných výsledků k expertnímu posouzení. Oborový*

²¹ Národní priority výzkumu, experimentálního vývoje a inovací [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsecke=605116>

verifikační a hodnotící panel, ve kterém budou mít výrazné zastoupení zahraniční experti, vybere v rámci každé oborové skupiny maximálně 20 % nejlepších výsledků, které si zaslouží zvláštní bonifikaci. Kromě toho bude zvláštní bonifikace za excelenci náležet výzkumným organizacím, jejichž pracovníci uspěli v získávání projektů European Research Council.

- Pilíř III.: Hodnocení patentů a nepublikačních výsledků aplikovaného výzkumu. *Na rozdíl od dosavadní praxe paušálního bodování všech výsledků nepublikačního charakteru zůstává paušální ohodnocení pouze u druhu výsledku patent. Za ostatní výsledky se bude bodové skóre odvíjet podle finanční podpory jednak z projektů aplikovaného výzkumu a jednak ze smluvního výzkumu.²²*

Hodnocení výsledků výzkumných organizací bere v úvahu pouze ty výsledky, které byly vytvořeny jednotlivými výzkumnými organizacemi při řešení činností výzkumu a vývoje a to bez ohledu na zdroj financování těchto činností. Do hodnocení výsledků jsou zařazeny pouze výzkumné organizace, které mohou být příjemci institucionální podpory na základě vládou schváleného návrhu rozpočtu ČR na VaV. Dále potom ty výzkumné organizace, u kterých o to požádají poskytovatelé z důvodu výpočtu výše účelové podpory nebo z důvodu zařazení nové výzkumné organizace do procesu přidělování institucionální podpory.

Hodnocení ukončených programů sleduje využití poskytnuté podpory v rámci jednotlivých programů a jejich efektivitu. Toto hodnocení se zabývá pouze programy a ne jednotlivých projektů v rámci těchto ukončených programů.²³

²² Hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z:

<http://www.vyzkum.cz/storage/att/471EC8E44A7C3AA09C01B666F1ED6B30/M2013-0815-kor2.pdf>

²³ HERZÁNOVÁ, Radmila a Anna KOVÁŘOVÁ. FINANCOVÁNÍ VĚDY A VÝZKUMU. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-25-0. s. 38

3.4 Státní rozpočet ČR

Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. Obsahuje očekávané příjmy i odhadované výdaje státního rozpočtu v rozpočtovém roce a financující položky. Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly státního rozpočtu, které vyjadřují okruh působnosti a odpovědnosti ústředních orgánů státní správy a dalších organizačních složek státu. Účelovost prostředků státního rozpočtu je dána závaznými ukazateli. Při přesunu prostředků mezi kapitolami zůstává zachována účelovost, která je dána závazným ukazatelem státního rozpočtu, jestliže se nejedná o rozpočtové opatření. Závazné ukazatele státního rozpočtu jednotlivých kapitol stanoví zákon o státním rozpočtu na příslušný rok.²⁴

Příjmy státního rozpočtu

Hlavní příjmy státního rozpočtu tvoří výnosy daní včetně příslušenství, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, výnosy z podílu na clech, příjmy z činnosti organizačních složek státu a odvody příspěvkových organizací, odvod zbyvajícího zisku České národní banky, sankce za porušení rozpočtové kázně, správní a soudní poplatky, úhrady spojené s realizací státních záruk, příjmy z prodeje a nájmu majetku České republiky a jiné.²⁵

Výdaje státního rozpočtu

Ze státního rozpočtu se především hradí výdaje na činnost organizačních složek státu a výdaje na činnost příspěvkových organizací v jejich působnosti, výdaje na dávky důchodového a nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, výdaje na podporu v nezaměstnanosti, podporu při rekvalifikaci a aktivní politiku

²⁴ Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), Hlava II, § 5 a 10

²⁵ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), Hlava II, § 6

zaměstnanosti, dotace, výdaje na vládní úvěry, výdaje na realizaci státních záruk, výdaje související s plněním závazků k Evropským společenstvím a další.²⁶

3.4.1 Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbou se rozumí jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu. Rozpočtovou skladbu stanovuje vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Příjmy a výdaje obsahují tato třídění:

- a) odpovědnostní
- b) druhové
- c) odvětvové
- d) konsolidační
- e) zdrojové
- f) doplňkové
- g) programové
- h) účelové
- i) strukturní
- j) transferové.²⁷

Pro vypracování této diplomové práce jsou nejdůležitější první tři hlediska třídění a to odpovědnostní, druhé a odvětvové.

a) Odpovědnostní třídění rozpočtové skladby

Při třídění příjmů a výdajů z hlediska odpovědnostního se příjmy a výdaje třídí na jednotlivé kapitoly státního rozpočtu. Celkem jich je 45 a Technologická agentura je kapitola 377. Rozpočet kapitoly obsahuje rozpočtové příjmy a výdaje správce kapitoly, příjmy a výdaje organizačních složek státu v jeho působnosti a výdaje na činnost příspěvkových organizací. Příjmy a výdaje státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter a nepatří tak do okruhu působnosti určitého správce kapitoly, nebo

²⁶ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), Hlava II, § 7

²⁷ Úplné znění vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě § 1a

výdaje státního rozpočtu, tvoří kapitoly Všeobecné pokladní správy. Součástí kapitoly Všeobecná pokladní správa je i vládní rozpočtová rezerva. Správcem této kapitoly je Ministerstvo financí. Vládní rozpočtová rezerva se tvoří nejméně ve výši 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.²⁸

Tabulka 1 - Státní rozpočet podle kapitol

Číslo kapitoly	Kapitola	Číslo kapitoly	Kapitola
301	Kancelář prezidenta republiky	343	Úřad pro ochranu osobních údajů
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	344	Úřad průmyslového vlastnictví
303	Senát Parlamentu	345	Český statistický úřad
304	Úřad vlády ČR	346	Český úřad zeměměřický a katastrální
305	Bezpečnostní informační služba	348	Český báňský úřad
306	Ministerstvo zahraničních věcí	349	Energetický regulační úřad
307	Ministerstvo obrany	353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
308	Národní bezpečnostní úřad	355	Ústav pro studium totalitních režimů
309	Kancelář veřejného ochránce práv	358	Ústavní soud
312	Ministerstvo financí	361	Akademie věd ČR
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	371	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
314	Ministerstvo vnitra	372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
315	Ministerstvo životního prostředí	373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	374	Správa státních hmotných rezerv
321	Grantová agentura ČR	375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	376	Generální inspekce bezpečnostních sborů
327	Ministerstvo dopravy	377	Technologická agentura ČR
328	Český telekomunikační úřad	378	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
329	Ministerstvo zemědělství	381	Nejvyšší kontrolní úřad
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	396	Státní dluh
334	Ministerstvo kultury	397	Operace státních finančních aktiv

²⁸ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), Hlava II, § 10 a Hlava V, § 27

Číslo kapitoly	Kapitola	Číslo kapitoly	Kapitola
335	Ministerstvo zdravotnictví	398	Všeobecná pokladní správa
336	Ministerstvo spravedlnosti		

Zdroj: MF ČR, monitor IISSP <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/#rozpocet-vydaje-organizacni>

b) Druhové třídění rozpočtové skladby

Z hlediska druhového se třídí všechny příjmy a výdaje podle příjmových a výdajových druhů:

1. Daňové příjmy
2. Nedaňové příjmy
3. Kapitálové příjmy
4. Přijaté transfery
5. Běžné výdaje
6. Kapitálové výdaje.

Při třídění příjmů a výdajů z hlediska druhového jsou nejnižšími jednotkami třídění rozpočtové položky. Položky se seskupují do podseskupení rozpočtových položek, podseskupení položek do seskupení rozpočtových položek a seskupení položek do rozpočtových tříd. Číslo položek jsou čtyřmístná.²⁹

c) Odvětvové třídění rozpočtové skladby

Z hlediska odvětvového se třídí příjmy a výdaje podle odvětví:

1. Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Služby pro obyvatelstvo
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby.

Výdaje se z tohoto hlediska třídí všechny a z příjmů jen nedaňové a kapitálové příjmy. Odvětvím se pro účely vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě rozumí druh činnosti, z které příjmy plynou nebo na kterou

²⁹ Úplné znění vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě § 3

se výdaje vynakládají. Nejnižšími jednotkami třídění jsou rozpočtové paragrafy. Paragrafy se seskupují do rozpočtových pododdílů, pododdíly do rozpočtových oddílů a oddíly do rozpočtových skupin. Čísla paragrafů jsou čtyřmístná.³⁰

3.5 Financování vědy a výzkumu

Financování vědy a výzkumu v ČR je možné dvěma způsoby. Jedná se buď o vlastní národní zdroje, nebo se jedná o prostředky, které jsou poskytovány EU. Dle národní politiky vědy a výzkumu ČR stanoví, jaké oblasti vědy a výzkumu budou hrazeny z vlastních národních zdrojů a které budou financovány ze zdrojů EU.

3.5.1 Vlastní zdroje financování

Vlastní zdroje financování jsou tvořeny jak prostředky ze státního rozpočtu, tak i prostředky, které pocházejí z podnikatelské oblasti, tzn. ze soukromých výdajů.³¹

Účelová podpora je poskytována subjektům (právníkům či fyzickým osobám) formou dotace na konkrétní projekty nebo zvyšováním výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávních celků, nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem. Účelovou podporu lze poskytnout na grantové projekty, programové projekty, specifický vysokoškolský výzkum a na projekt velké infrastruktury.³²

Grantový projekt je podle zákona č. 130/2002 Sb. definován jako projekt, *ve kterém příjemce cíle a způsoby řešení v základním výzkumu stanovuje sám ve skupině grantových projektů vyhlášené poskytovatelem.*³³

³⁰ Úplné znění vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě § 2 a § 3

³¹ HERZÁNOVÁ, Radmila a Anna KOVÁŘOVÁ. FINANCOVÁNÍ VĚDY A VÝZKUMU. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-25-0. s. 24

³² Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 3

³³ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 3

Programový projekt v aplikovaném výzkumu vyhláší poskytovatel. RVVI posuzuje navržené programy od správců rozpočtových kapitol a následně je schvaluje vláda. Příjemce v programovém projektu popisuje, jakým způsobem a za jakých podmínek přispěje k naplnění cílů programu.³⁴

Specifický vysokoškolský výzkum je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů, a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním.³⁵

Projekt velké výzkumné infrastruktury schvaluje vláda.

Poskytovatelem grantových projektů je Grantová agentura České republiky. Programové projekty jsou hrazeny z výdajů Technologické agentury České republiky. Vyjma programových projektů průřezových a odvětvových oblastí výzkumu, vývoje a inovací, které stanoví vláda na návrh RVVI, a které spadají pod konkrétní ministerstva. Projekty programů mezinárodní spolupráce, velkých výzkumných infrastruktur a specifický vysokoškolský výzkum podporuje Ministerstvo školství, mládeže a tělových.³⁶

Institucionální podpora je určena k dlouhodobému koncepčnímu rozvoji výzkumných organizací, mezinárodní spolupráci ČR ve výzkumu a vývoji realizovanou na základě mezinárodních smluv včetně poplatků spojených s účastí na mezinárodních programech. Jedná se např. o účastnické poplatky, poplatky za členství, finanční podíly v mezinárodních projektech za podmínky, že jsou tyto projekty podporovány z rozpočtu jiných států, případně z rozpočtu Evropské unie nebo z prostředků mezinárodních organizací. Dále je tato institucionální podpora určena na operační programy VaVaI, technické zajištění realizace projektu zahrnující zadání veřejné zakázky, kontrolu

³⁴ BLAŽKA, Marek a Karel ŠPERLINK. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice. 18. aktualizované a doplněné. Praha: COMTES FHT, a. s., 2016. ISBN 978-80-260-9613-9. s. 31

³⁵ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 3

³⁶ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 4

poskytnuté podpory, zhodnocení dosažených výstupů, propagaci a popularizaci VaVaI, na věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků, kde podmínky ocenění stanoví vláda na návrh RVVI. V neposlední řadě je tato podpora určena na náklady spojené s činností RVVI, Grantové agentury ČR, Technologické agentury ČR, Akademie věd ČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.³⁷

Poskytovatelem institucionální podpory je nejčastěji zřizovatel výzkumné organizace, pokud může být z jeho rozpočtové kapitoly podporován. Tedy poskytovatelem může být jak územní samosprávný celek, tak i Akademie věd ČR nebo správní úřad, který má rozpočtovou kapitolu v oblasti VaVaI. V takovém případě zřizovatel poskytuje i účelovou podporu. Pokud zřizovatel není správcem rozpočtové kapitoly VaVaI, pak je nejčastěji poskytovatelem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.³⁸

3.5.2 Financování VaVaI z prostředků Evropské unie

Cílem EU je snaha o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech členských států. Hlavním nástrojem EU jsou fondy, které realizují evropskou politiku hospodářské a sociální soudržnosti. Prostřednictvím těchto fondů se rozdělují finanční prostředky členskými státy a to za účelem snižování ekonomických a sociálních rozdílů.³⁹

Strukturální fondy

Strukturální fondy společně s Fondem soudržnosti jsou nástroje, které slouží na podporu chudších států a jejich regionů.

Evropský fond pro regionální rozvoj (dále jen „ERDF“) je nejdůležitějším ze strukturálních fondů a podporuje zejména investiční infrastrukturní projekty, jako

³⁷ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 3

³⁸ HODULÍK, Marek. Legislativa ve vědě a výzkumu česká právní úprava. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-36-6. s. 12

³⁹ DotaceEU.cz - *Informace o fondech*. [online]. Copyright © 2012 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

je například výstavba železnic a silnic, rekonstrukce kulturních památek, výsadba zeleně, rozvoj elektronické veřejné správy, podpora nových pracovních míst apod.

Evropský sociální fond oproti ERDF podporuje neinvestiční neinfrastrukturní projekty, tzn. podporuje rozvoj lidských zdrojů, jako například rozvoj vzdělávání, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, podporuje rovné příležitosti na trhu práce pro ženy a muže, pomáhá mladým nezaměstnaným a dalším znevýhodněným skupinám obyvatel apod.

Vedle strukturálních fondů **Fond soudržnosti** podporuje rozvoj chudších států a ne regionů. Tento fond je určen na podporu infrastrukturních projektů v oblasti dopravy většího rozsahu a ochrany životního prostředí.⁴⁰

Operační programy

Operační program (OP) je nejdůležitější dokument, který obsahuje cíle, finanční a technickou podporu pro konkrétní tematickou oblast. Tento dokument je schválený EK a odráží hlavní oblasti, jež jsou předmětem podpory ze strukturálních fondů. V probíhajícím programovém období 2014 – 2020 je v ČR vymezeno celkem 21 operačních programů, které se dělí do třech skupin, a to národní operační programy, programy přeshraniční spolupráce a programy nadnárodní a meziregionální spolupráce. Programy v tomto programovém období byly schváleny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012.

Agendu operačních programů mají na starosti příslušné resorty, které tuto přípravu projednávají s regionálními partnery a zástupci neziskového sektoru.⁴¹

⁴⁰ Strukturální fondy EU - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2018 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strukturalni-fondy-eu-805143.aspx>

⁴¹ DotaceEU.cz - *Programy*. [online]. Copyright © 2012 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Tabulka 2 - Přehled programů v programovacím období 2014-2020

Národní operační programy	Programy přeshraniční spolupráce	Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Interreg V-A Česká republika - Polsko	Interreg CENTRAL EUROPE
OP Výzkum, vývoj a vzdělání	Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika	Interreg DANUBE
OP Zaměstnanost	Interreg V-A Rakousko – Česká republika	INTERREG EUROPE
OP Doprava	Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020	ESPON 2020
OP Životní prostředí	Program spolupráce Svobodný stát Sarsko – Česká republika 2014-2020	INTERACT III
Integrovaný regionální OP		URBACT III
OP Praha – pól růst ČR		
OP Technická pomoc		
OP Rybářství 2014-2020		
Program rozvoje venkova		

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z www.dotaceeu.cz

3.6 Orgány a instituce ve vědě a výzkumu v České republice

V této podkapitole jsou uvedeny orgány a instituce v ČR, které jsou důležité pro vědeckou a výzkumnou činnost a pro jejich podporu. Mezi tyto instituce patří Rada pro výzkum, vývoj a inovace, Grantová agentura České republiky, Akademie věd České republiky a další instituce, které se zabývají podporou vědy a výzkumu v ČR. Vzhledem k tomu, že Technologická agentura ČR je stěžejním tématem této diplomové práce, bude podrobněji popsána v samostatné kapitole.

3.6.1 Rada pro výzkum, vývoj a inovace

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) je odborným a poradním orgánem vlády České republiky pro oblast VaVaI. RVVI byla zřízena zákonem

č. 130/2002 Sb. RVVI má 17 členů včetně předsedy. Členy RVVI jmenuje vláda na návrh předsedy RVVI a to tak, aby zde byli zastoupeni odborníci na základní i aplikovaný výzkum, vývoj a inovací. Předsedou RVVI je člen vlády, kterého jmenuje a odvolává vláda na návrh předsedy vlády.

Podle výše uvedeného zákona RVVI plní a zabezpečuje následující úkoly:

- ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy připravuje Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací v souladu s mezinárodními smlouvami
- kontroluje realizaci této Národní politiky VaVaI formou stanovisek
- připravuje Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů, kterou poté předkládá vládě
- hodnotí výsledky výzkumných organizací a výsledky ukončených programů podle metodiky uvedené výše
- navrhuje členy předsednictva a předsedu Technologické agentury ČR a Grantové agentury ČR
- zpracovává priority aplikovaného VaVaI ČR.⁴²

3.6.2 Grantová agentura České republiky

Grantová agentura České republiky (dále jen „GA ČR“) je organizační složkou státu a správcem rozpočtové kapitoly. GA ČR je samostatnou účetní jednotkou a hospodaří samostatně s účelovými a institucionálními prostředky. Mezi orgány GA ČR patří předseda, předsednictvo, vědecká rada a kontrolní rada GA ČR. Předseda GA ČR je jmenován či odvoláván vládou ČR na návrh RVVI a je vybrán z členů předsednictva GA ČR.

Předsednictvo GA ČR je výkonným orgánem, který schvaluje vyhlášení veřejných soutěží ve VaVaI, rozhoduje o uzavření Smluv o poskytnutí podpory/vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory. Předkládá vládě ke schválení návrh statutu GA ČR a návrh rozpočtu. Předsednictvo GA ČR koordinuje činnost oborových komisí jako poradních orgánů, které hodnotí návrhy grantových projektů. Předsednictvo GA ČR má 5 členů. Členy předsednictva GA ČR jmenuje a odvolává vláda na návrh RVVI.

⁴² Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 35

Vědecká rada GA ČR je koncepčním orgánem, který navrhuje předsednictvu GA ČR ustavení a zaměření oborových komisí, vyhodnocuje vědeckou úroveň a navrhuje potřebná opatření. Vědecká rada GA ČR má 12 členů, které jmenuje a odvolává vláda na návrh RVVI.

Kontrolní rada GA ČR je kontrolním orgánem, který má na starosti rozdělování a kontrolu finančních prostředků, hospodaření majetku státu, k němuž má GA ČR příslušnost hospodaření. Dále se zabývá stížnostmi na postup poskytovatele při hodnocení návrhu grantového projektu a předkládá svá stanoviska předsednictvu GA ČR. Kontrolní rada GA ČR má 10 členů, které jmenuje Poslanecká sněmovna.

GA ČR zabezpečuje:

- Přípravu a realizaci grantových projektu v oblasti základního výzkumu a přípravu veřejných soutěží
- hodnocení a výběr návrhu grantových projektů
- poskytování účelové podpory na základě Smluv/Rozhodnutí o poskytnutí podpory
- kontrolu plnění Smluv/Rozhodnutí o poskytnutí podpory a čerpání účelové podpory
- hodnocení, kontrolu, plnění cílů a dosažených výsledků grantových projektů
- zpracování návrhu výdajů GA ČR
- jednání s příslušnými orgány ČR nebo EU
- spolupráce s jinými zahraničními agenturami.⁴³

3.6.3 Akademie věd České republiky

Akademie věd České republiky (dále jen „AV ČR“) je organizační složkou státu a je zřízena zákonem č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky. AV ČR je organizace sdružující vědecké ústavy v ČR, především v oblasti základního výzkumu. Hlavním cílem AV ČR a jejich pracovišť je uskutečňovat kvalitní vědecký výzkum, který pokrývá široké spektrum přírodních, sociálních, technických a humanitních věd. Orgány AV ČR jsou Akademický sněm, Akademická rada, předseda a vědecká rada. Nejvyšším samosprávným orgánem AV ČR je Akademický sněm. Akademická rada je výkonným orgánem a v čele je předseda AV ČR. Prezident ČR jmenuje a odvolává

⁴³ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 36

z členů Akademického sněmu předsedu. Akademická rada má nejvýše 17 členů. Vědecká rada je stálým poradním orgánem, který připravuje a realizuje vědní politiku AV ČR.⁴⁴

3.6.4 Další instituce, které se podílejí na podpoře vědy a výzkumu v ČR

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) - *zajišťuje mezinárodní spolupráci ve vědě a výzkumu a institucionální financování především vysokých škol.*
- Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZE“) – *zajišťuje podporu zemědělství aplikovaného výzkumu.*
- Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) – *zajišťuje podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu.*
- Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) - *zajišťuje podporu bezpečnostního aplikovaného výzkumu.*
- Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) – *aplikovaný výzkum národní a kulturní identity.*
- Ministerstvo obrany (dále jen „MO“) - *zajišťuje obranný aplikovaný výzkum.*
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) - *zajišťuje podporu institucím v průmyslovém výzkumu a mezinárodní spolupráci v oblasti průmyslového výzkumu.*⁴⁵

⁴⁴ STANOVY AV ČR: Právní předpisy [online]. Akademie věd ČR [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.avcr.cz/cs/o-nas/pravni-predpisy/stanovy-av-cr/>

⁴⁵ HERZÁNOVÁ, Radmila a Anna KOVÁŘOVÁ. *FINANCOVÁNÍ VĚDY A VÝZKUMU*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-25-0. s. 26

4 Vlastní práce

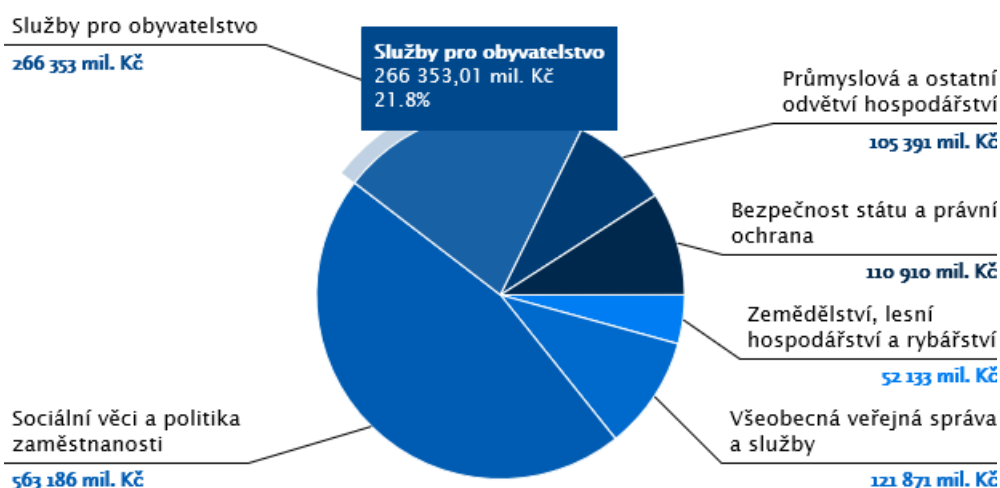
4.1 Výdaje na vědu a výzkum ze státního rozpočtu ČR

Tato kapitola poskytuje informace ohledně výdajů státního rozpočtu ČR v roce 2016. Rok 2017 nebyl zveřejněn v době psaní této diplomové práce. Jednotlivé podkapitoly zobrazují údaje o celkových výdajích na vědu a výzkum podle zdroje financování, sektorech a vědních oborech, do kterých tyto finanční prostředky směřují.

4.1.1 Výdaje státního rozpočtu v roce 2016 podle odvětvového třídění

Z grafu č. 1 vyplývá, že v roce 2016 celkové výdaje státního rozpočtu na Služby pro obyvatelstvo představovaly 21,8 %. Výdaje ze státního rozpočtu na odvětví s názvem Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství činily 8,6 %. Výdaje na Bezpečnost státu a právní ochranu činily 9,1 % státního rozpočtu. Výdaje na Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství činily 4,3 % státního rozpočtu. Výdaje na Všeobecnou veřejnou správu a služby představovaly 10 % státního rozpočtu a výdaje na Sociální věci a politiku zaměstnanosti byly ve výši 46,2 % státního rozpočtu.

Graf 1 - Výdaje státního rozpočtu 2016 podle odvětvového třídění (v mil. Kč)

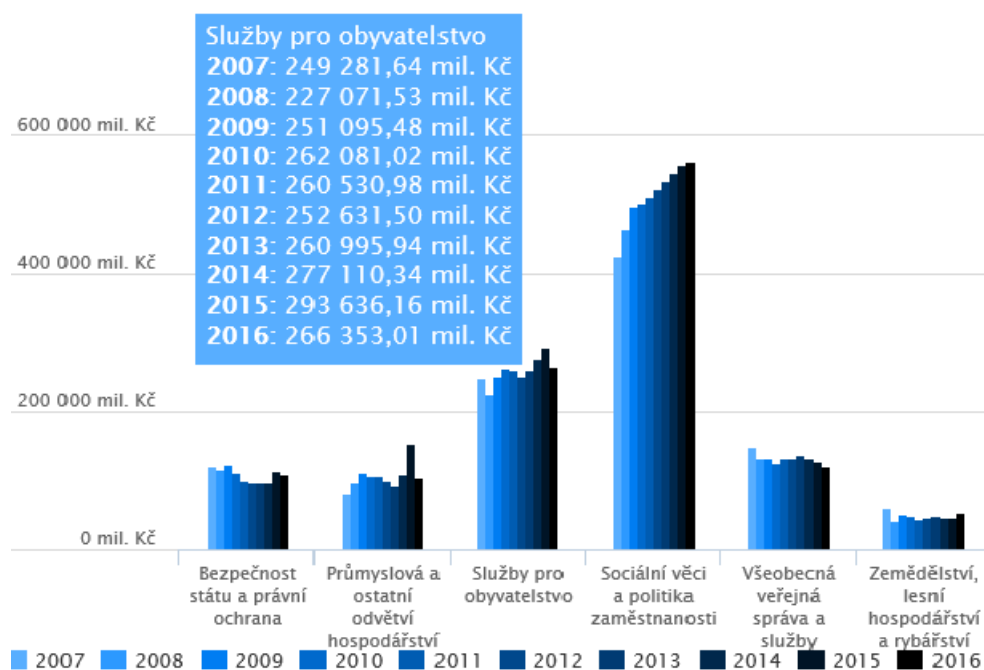
Zdroj: MF ČR, monitor IISSP

Následující graf č. 2 představuje vývoj výdajů ze státního rozpočtu ČR podle odvětví od roku 2007 až 2016. V roce 2015 byly celkové výdaje členěné podle odvětví

na Služby pro obyvatelstvo nejvyšší za sledované období, a to v částce 293 636,16 mil. Kč, což představuje největší podíl na celkových výdajích státního rozpočtu ČR ve výši 22,6 %. Toto odvětví tvoří například vzdělání a školské činnosti, kultura, církve a sdělovací prostředky, tělovýchova a zájmová činnost, zdravotnictví, komunální služby, územní rozvoj a výzkum a vývoj.

V rámci členění podle odvětví představují výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti největší podíl na celkových výdajích státního rozpočtu ve sledovaném období 2007 – 2016. Do tohoto odvětví patří například příspěvky na důchodové pojištění, sociální dávky a podpory, příspěvek na politiku zaměstnanosti apod.

Graf 2 - Vývoj výdajů v letech dle odvětví - skupiny (v mil. Kč)

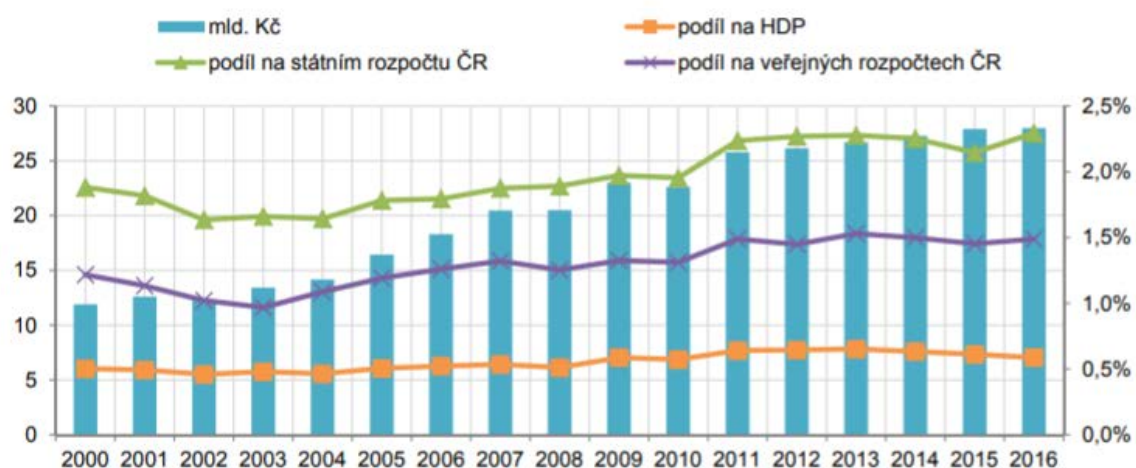
Zdroj: MF ČR, monitor IISSP

4.1.2 Celkové výdaje na vědu a výzkum v ČR v roce 2016

Dle grafu č. 3 celkové výdaje na VaV za posledních 16 let mají rostoucí tendenci. V roce 2016 dosáhly celkové výdaje na vědu a výzkum v ČR 80,1 mld. Kč. V roce 2016 došlo k výraznému desetiprocentnímu poklesu. Tento pokles způsobil úbytek čerpání dotací z EU, který byl mezi lety 2011-2015 výrazným zdrojem financování. Poměrovým ukazatelem je podíl výdajů na VaV na hrubý domácí produkt (dále jen „HDP“), což představuje 1,68 % HDP. Vědu a výzkum v ČR provozují

na 2 830 pracovištích, z nichž více než 80 % náleží do podnikatelského sektoru. Podniková sféra investovala v ČR do vědy přibližně 48,2 mld. Kč. Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj byly v roce 2016 28 mld. Kč.⁴⁶

Graf 3 - Státní rozpočtové výdaje na VaV v ČR; 2000–2016

Zdroj: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2016

4.1.3 Výdaje na VaV podle sektorů a zdrojů jejich financování

Tabulka č. 3 zobrazuje výdaje na VaV podle sektorů a zdrojů jejich financování. Sektor, který se nejvíce podílí na financování VaV, je sektor podnikatelský a výdaje tohoto sektoru na VaV dosáhly v roce 2016 cca 49 mld. Kč. Vládní sektor v tomto roce vynaložil na VaV cca 14,5 mld. Kč.

Tabulka 3 - Výdaje na VaV podle sektorů a zdrojů jejich financování v roce 2016

Sektor provádění VaV, zdroje financování VaV	Výdaje na VaV (mil. Kč)
Podnikatelský	48 980
Podnikatelské	45 343
Veřejné z ČR	2 996
Veřejné ze zahraničí	605
Ostatní z ČR	37
Vládní	14 549

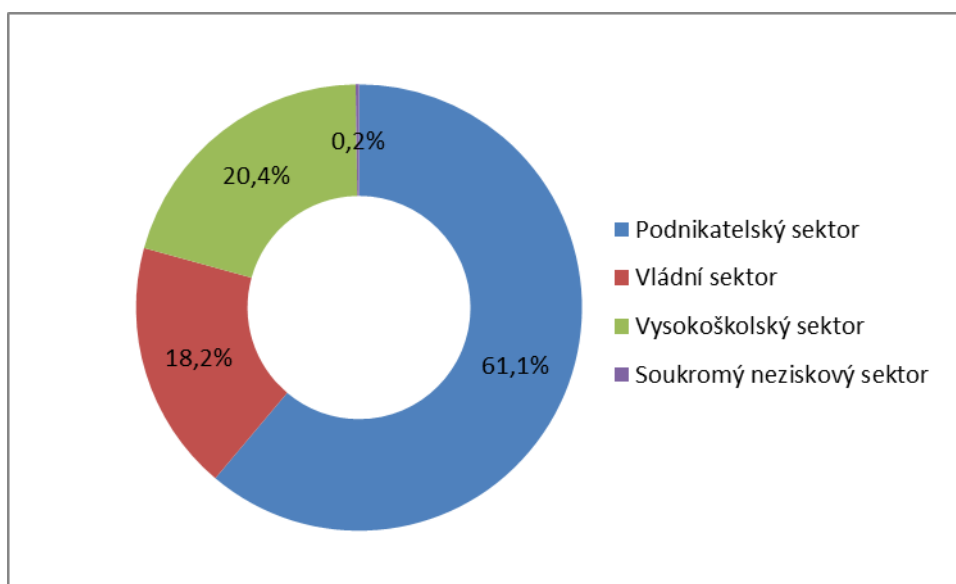
⁴⁶ Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2016 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2018 [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2016>

Sektor provádění VaV, zdroje financování VaV	Výdaje na VaV (mil. Kč)
Podnikatelské	1 966
Veřejné z ČR	11 242
Veřejné ze zahraničí	1 221
Ostatní z ČR	120
Vysokoškolský	16 382
Podnikatelské	870
Veřejné z ČR	14 181
Veřejné ze zahraničí	803
Ostatní z ČR	529
Soukromý neziskový	197
Podnikatelské	37
Veřejné z ČR	116
Veřejné ze zahraničí	39
Ostatní z ČR	6
ČR celkem	80 109
Podnikatelské	48 217
Veřejné z ČR	28 535
Veřejné ze zahraničí	2 667
Ostatní z ČR	691

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ

Podnikatelský sektor se podílí na celkových výdajích v roce 2016 61,1 % (historicky nejvíce) a vládní sektor se podílí 18,2 %.

Graf 4 - Podíl sektorů na celkových výdajích na VaV v roce 2016

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ

Oproti předchozím rokům výrazně poklesly výdaje na VaV vládního sektoru. Tento pokles byl zapříčiněn úbytkem veřejných zahraničních zdrojů, tzn. příjmy ze strukturálních fondů EU. Minimálně se na prováděném VaV podílel soukromý neziskový sektor a to pouze 0,2 % na celkových výdajích.⁴⁷

Podnikatelský sektor tvoří ekonomické subjekty, které provádějí aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jejich hlavní činností je prodej zboží či služeb široké veřejnosti. Podnikatelský sektor se dělí do tří kategorií:

- **Veřejné podniky**
- **Národní soukromé podniky**
- **Podniky pod zahraniční kontrolou.**

Vládní sektor představuje veškeré výzkumné organizace, které provádějí VaV jako svoji převažující ekonomickou činnost. Jedná se o jednotlivá pracoviště AV ČR, která se převážně zaměřují na základní výzkum. Vládní sektor se člení následovně:

- **Výzkumné pracoviště AV ČR**
- **Resortní výzkumná pracoviště**
- **Kulturní zařízení**
- **Zdravotnická zařízení**
- **Ostatní pracoviště.**

Vysokoškolský sektor je tvořen všemi veřejnými i soukromými univerzitami, vysokými školami a dalšími institucemi, která nabízejí pomaturitní vzdělávání. Dále do této kategorie patří všechny výzkumné ústavy a kliniky, které jsou řízené organizacemi vyššího vzdělávání.

Soukromý neziskový sektor zahrnuje neziskové instituce, jejichž zdroje pocházejí z dobrovolných příspěvků domácností a to buď peněžních, nebo naturálních.⁴⁸

⁴⁷ Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2016 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2018 [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2016> s. 39 - 46

⁴⁸ Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2016 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2018 [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2016> s. 17 - 19

4.1.4 Výdaje na VaV podle poskytovatelů

Poskytovatelů, resp. rozpočtových kapitol na VaV je celkem 11. Výdaje jednotlivých poskytovatelů jsou uvedeny v následující tabulce č. 4 za rok 2016.

Tabulka 4 - Výdaje na VaV podle poskytovatelů v roce 2016

Poskytovatel / rozpočtová kapitola	Výdaje na VaV v tis. Kč
Úřad vlády (304)	62 486,22
Ministerstvo obrany (307)	397 053,60
Ministerstvo vnitra (314)	364 055,45
Grantová agentura ČR (321)	3 927 443,93
Ministerstvo průmyslu a obchodu (322)	530 619,60
Ministerstvo zemědělství (329)	858 044,77
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (333)	12 667 559,65
Ministerstvo kultury (334)	375 571,76
Ministerstvo zdravotnictví (335)	1 190 098,79
Akademie věd ČR (361)	4 777 930,16
Technologická agentura ČR (377)	2 822 666,47

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2016

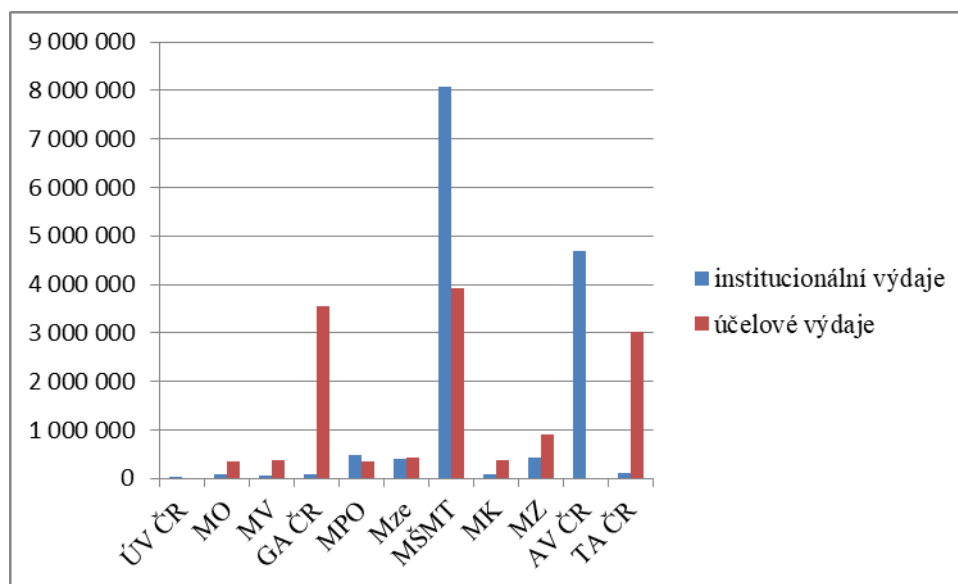
Jak je zřejmé z tabulky č. 4, největší podíl na financování VaVaI má MŠMT, s 45 % z celkového objemu výdajů na VaV. Dalšími významnými poskytovateli podpory VaV jsou AV ČR s podílem 17 %, GA ČR s podílem 14% a Technologická agentura ČR (dále jen „TA ČR“) s 10 %. Úřad vlády ČR je kapitola, ze které nejsou poskytovány prostředky dalším organizacím, ale tyto výdaje jsou určeny pro činnost RVVI.⁴⁹

⁴⁹ *Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice / Direct public support for research and development in the Czech republic.* Praha: Český statistický úřad, 2017, 2016(211001-17).

4.1.5 Institucionální a účelová podpora VaV u vybraných poskytovatelů

Přehled institucionálních a účelových výdajů v roce 2016 dle jednotlivých poskytovatelů znázorňuje graf číslo 5. Mezi největší poskytovatele institucionální podpory patří MŠMT a AV ČR. Ve sledovaném roce pocházelo ze zdrojů na VaV obou institucí 88,5 % institucionálních výdajů. Příjemci institucionální podpory rozdělené od MŠMT jsou převážně vysoké školy a výzkumné organizace. Mezi významné poskytovatele účelové podpory patří MŠMT, GA ČR a TA ČR. Podíl na účelovém veřejném financování těchto tří institucí je 79 % v roce 2016.⁵⁰

Graf 5 - Státní rozpočtové výdaje na VaV dle jednotlivých poskytovatelů a typu financování

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2016

4.1.6 Výdaje na VaV podle vědní oblasti

Uvedená tabulka zobrazuje celkové výdaje na VaV v ČR rozdělené podle hlavních vědních oblastí definovaných podle mezinárodní klasifikace vědy a technologií (Field of Science and Technology Classification) – přírodní vědy, technické vědy, lékařské vědy, zemědělské vědy, sociální a humanitní vědy.

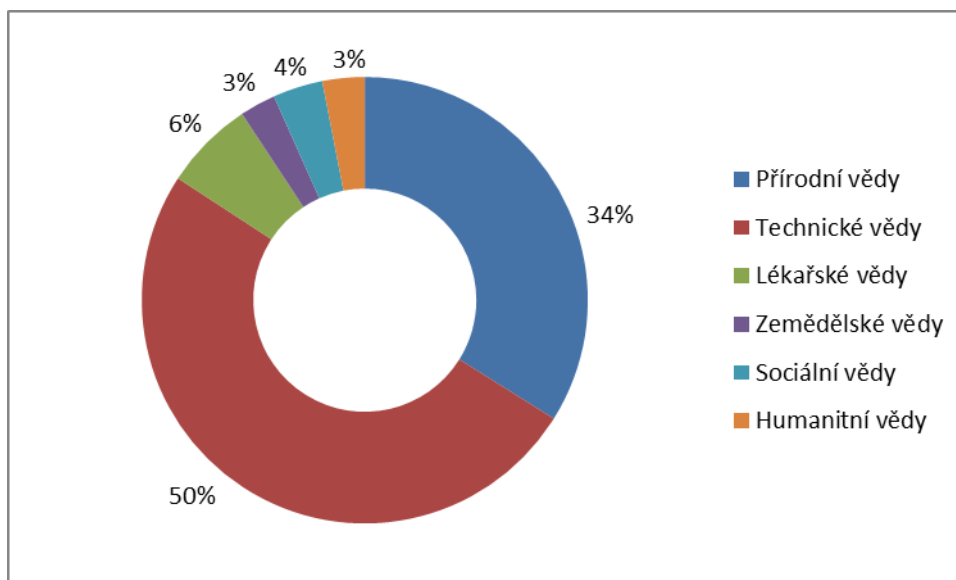
⁵⁰ BLAŽKA, Marek a Karel ŠPERLINK. *Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice*. 18. aktualizované a doplněné. Praha: COMTES FHT, a. s., 2016. ISBN 978-80-260-9613-9.

Tabulka 5 - Výdaje na VaV podle vědních oblastí v roce 2016

Vědní oblast	2016 (v mil. Kč)
Přírodní vědy	27 156
Technické vědy	40 287
Lékařské vědy	5 232
Zemědělské vědy	2 083
Sociální vědy	2 902
Humanitní vědy	2 450

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat dle ČSÚ

Graf 6 - Podíl vědních oblastí na celkových výdajích VaV v roce 2016

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat dle ČSÚ

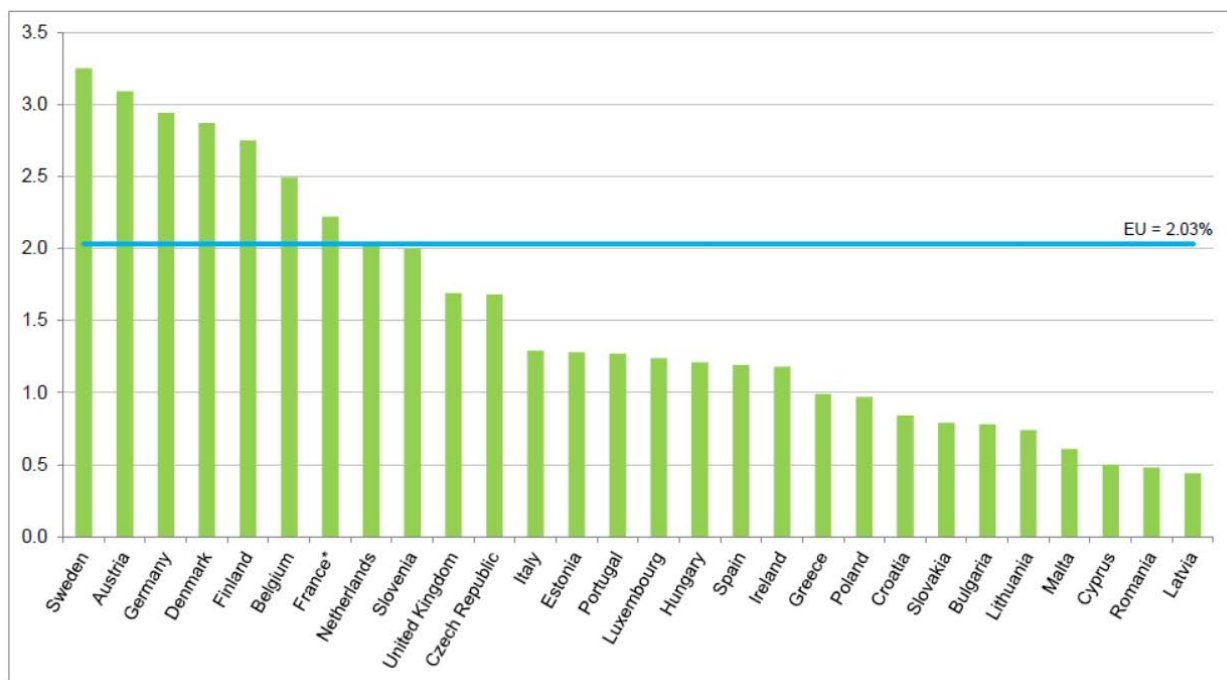
Jak je z tabulky č. 5 a grafu č. 6 patrné, největší zastoupení na celkových výdajích na VaV mají technické vědy, které představují 50 %. Další v pořadí jsou přírodní vědy, které tvoří 34 % celkových výdajů na VaV. Nejmenší podíl tvoří zemědělské a humanitní vědy, které tvoří 3 % celkových výdajů na VaV.

4.2 Mezinárodní srovnání výdajů na VaV v zemích Evropské unie

V roce 2016 byly celkové výdaje na VaV v zemích EU více než 300 miliard EUR. Největší výdaje na VaV zajistilo Německo (92 419 mil. EUR, tj. 30,51 % celkových výdajů na VaV v EU). Druhá země, která vynaložila nejvíce výdajů na VaV byla Francie (50 099,33 mil. EU, což je 16,54 % celkových výdajů na VaV v EU). Třetí

v pořadí byla Velká Británie (40 451,495 mil. EUR, tj. 13,35 % celkových výdajů na VaV v EU). Česká republika byla na 14. příčce s podílem 0,98 % celkových výdajů na VaV v EU, což je 2 963,274 mil. EUR. Nejmenší výdaje na VaV vynaložily země Lotyšsko (110,4 mil. EUR, tj. 0,04 %), Kypr (91,4 mil. EUR, tj. 0,03 %) a Malta (60,871 mil. EUR, tj. 0,02 %). Příloha č. 1 obsahuje veškeré údaje o výdajích členských zemí EU.

Graf 7 - Intenzita vědy a výzkumu v členských zemích EU v roce 2016

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z EUROSTAT

Intenzita vědy a výzkumu je zajímavý ukazatel, který udává podíl výdajů na vědu a výzkum na HDP země. Průměrný podíl výdajů členských zemí EU byl v roce 2016 2,03 % HDP. ČR byla v roce 2016 pod tímto průměrem a dosáhla podílu 1,68 % HDP. Cílem EU je, aby výdaje na VaV tvořily 3 % HDP země. Jediné dva státy se pohybovaly nad úrovní 3 %, a to Švédsko (3,25 % HDP) a Rakousko (3,09 % HDP). Německo se blížilo k této hranici (2,94 % HDP). Nejnižší podíl výdajů na HDP v roce 2016 mělo Bulharsko (0,78 % HDP), Rumunsko (0,48 % HDP) a Lotyšsko (0,44 HDP).

4.3 Technologická agentura České republiky

Na základě reformy v roce 2008 a novelizace zákona č. 130/2002 Sb. byla zřízena Technologická agentura České republiky (dále jen „TA ČR“). Tento zákon nabyl účinnost od 1. července 2009.

TA ČR je organizační složkou státu a správcem rozpočtové kapitoly. Hlavním úkolem TA ČR je zajistit přípravu a realizaci programů aplikovaného VaVaI včetně programů pro veřejnou správu, přípravu a realizaci veřejných soutěží a veřejných zakázek, hodnocení a výběr projektů, poskytovat účelovou podporu projektům v rámci těchto programů na základě Smluv/Rozhodnutí o poskytnutí podpory a tím zvýšit konkurenceschopnost a hospodářský růst v ČR. Mezi další důležité činnosti TA ČR patří podpora spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a podniky a také spolupráce s obdobnými zahraničními agenturami.⁵¹

4.3.1 Organizační struktura TA ČR

Orgány TA ČR tvoří předseda, předsednictvo, výzkumná rada a kontrolní rada. Kancelář TA ČR zajišťuje administrativní a organizační úkoly, tvoří nedílnou podporu mezi jednotlivými orgány TA ČR a zabezpečuje agendu dle zákona č. 130/2002 Sb.

Předseda TA ČR

Od března roku 2016 je předsedou TA ČR Ing. Petr Očko, Ph.D. Předsedu jmenuje a odvolává na návrh RVII vláda. Předseda zastupuje TA ČR navenek a jedná jejím jménem ve všech záležitostech. Mezi další náplň práce předsedy patří řízení zasedání předsednictva, jmenuje a odvolává ředitele Kanceláře TA ČR.

Předsednictvo TA ČR

Předsednictvo TA ČR je výkonným orgánem, který předkládá vládě ke schválení statut TA ČR a návrh rozpočtu. Má na starosti schvalování veřejných soutěží, rozhoduje o podpoření či nepodpoření návrhů projektů a v neposlední řadě kontroluje a koordinuje

⁵¹ BLAŽKA, Marek a kol.: *1989 + 25 = Výzkum užitečný pro společnost.: Nástin historie státní podpory výzkumu v ČR v letech 1989 až 2014*. Praha: Technologická agentura ČR, 2014. ISBN 978-80-260-7068-9.

činnost odborných poradních orgánů. Předsednictvo TA ČR má pět členů, místopředsdou je Dr. Ing. Zdeněk Kůs. Dalšími členy jsou Ing. Pavel Komárek, CSc., Mgr. Martin Duda a Ing. Jiří Plešek, CSc. Funkční období členů je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě po sobě jdoucí období.⁵²

Výzkumná rada TA ČR

Výzkumná rada TA ČR je koncepčním orgánem, který zejména navrhuje předsednictvu TA ČR ustanovení a zaměření odborných poradních orgánů, vznáší požadavky na nové programy a vyjadřuje se k připravovaným programům. Dále hodnotí výsledky programů realizovaných TA ČR a vyhodnocuje odbornou úroveň TA ČR. Výzkumná rada má 12 členů, předsdou výzkumné rady je prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., místopředsda je prof. Ing. Martin Fusek, CSc. Dalšími členy jsou prof. MUDr. Eva Syková, DrSc., prof. Ing. Dagmar Juchelková, Ph.D., Ing. Josef Mikulík, CSc., doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc., prof. Ing. Petr Ráb, DrSc., prof. Ing. Miroslav Václavík, CSc., prof. Ing. Petr Zuna, CSc., D. Eng. h. c., prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Ing. Bc. Kamila Vávrová, Ph.D., prof. Mgr. Tomáš Kruml, CSc. Členy výzkumné rady jmenuje a odvolává vláda na návrh RVVI.⁵³

Kontrolní rada TA ČR

Kontrolní rada TA ČR je kontrolním orgánem, který zabezpečuje kontrolu rozdělování finančních prostředků TA ČR a hospodaření s majetkem státu. Dále projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů projektů a následně předkládá stanoviska a doporučení předsednictvu TA ČR. Tato stanoviska jsou pro předsednictvo TA ČR závazná. Úlohou Kontrolní rady TA ČR je předkládat Poslanecké sněmovně zprávu o své činnosti. V současné době má Kontrolní rada TA ČR 10 členů, předsdou je prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, místopředsda je prof. Ing. Ladislav Musílek. Dalšími členy jsou prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc., Ing. Jana Stávková, CSc., Ing. Zbyněk Frolík, CSc., prof. Ing. Josef Psutka, CSc., CSc., doc. Ing. Marek

⁵² Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 § 36a

⁵³ *Zpráva o činnosti Technologické agentury České republiky za rok 2016*. Praha: Technologická agentura České republiky, 2017. ISBN 978-80-88169-21-5. s. 16

Vochozka, MBA, Ph.D., prof. Ing. Pavel Václavek, Ph.D., prof. Ing. Václav Havlíček, CSc. a prof. RNDr. Ivan Ohlídál, DrSc. Členy Kontrolní rady TA ČR jmenuje a odvolává Poslanecká sněmovna.⁵⁴

Kancelář TA ČR

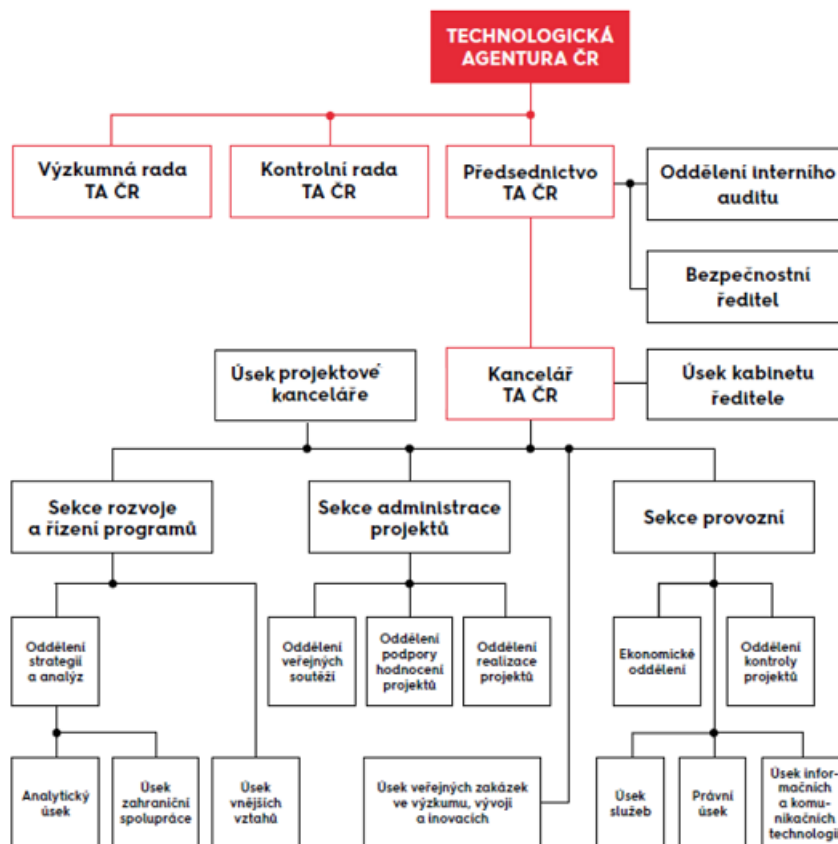
Procesy a aktivity Kanceláře TA ČR jsou upraveny vnitřními předpisy. Tyto vnitřní předpisy se dělí na směrnice, metodiky, pokyny, rozhodnutí, statuty a jednací řády. Mnoho vnitřních předpisů je veřejně dostupných na webových stránkách TA ČR, což pomáhá příjemcům či potenciálním uchazečům se lépe orientovat a seznámit se s procesy TA ČR. Od 1. března 2018 byl jmenován novým ředitelem Kanceláře TA ČR RNDr. Martin Bunček, Ph.D. Dle organizační struktury pod Kancelář TA ČR spadají následující útvary:

- Úsek kabinetu ředitele
- Sekce rozvoje a řízení programů
- Sekce administrace projektů
- Sekce provozní
- Úsek projektové kanceláře
- Sekce realizace rezortních potřeb.⁵⁵

⁵⁴ *Zpráva o činnosti Technologické agentury České republiky za rok 2016*. Praha: Technologická agentura České republiky, 2017. ISBN 978-80-88169-21-5. s. 17

⁵⁵ TAČR - Kancelář. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/o-ta-cr/organizacni-struktura/kancelar.html>

Obrázek 1 - Organizační struktura TA ČR 2018

Zdroj: Výroční zpráva 2016 + vlastní úprava na základě dat z www.tacr.cz

4.3.2 Programy TA ČR

TA ČR připravuje ve spolupráci s RVVI, MŠMT, MPO, MD, MŽP, MZV, agenturou pro rozvoj podnikání CzechInvest, Úřadem průmyslového vlastnictví a s dalšími rezorty a státními institucemi, které nejsou poskytovateli podpory výzkumu a vývoje své programy.⁵⁶

Programy TA ČR jsou program ALFA, BETA, CENTRA KOMPETENCE, OMEGA, GAMA, DELTA, EPSILON, ZÉTA, ÉTA, THÉTA, NÁRODNÍ CENTRA KOMPETENCE 1.

⁵⁶ BLAŽKA, Marek a kol.: 1989 + 25 = Výzkum užitečný pro společnost.: Nástin historie státní podpory výzkumu v ČR v letech 1989 až 2014. Praha: Technologická agentura ČR, 2014. ISBN 978-80-260-7068-9. s.72

Program ALFA

Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje ALFA je prvním programem TA ČR, který byl schválen usnesením vlády ČR dne 8. února 2010 č. 121. Kód programu je TA. Program ALFA je zaměřen na zvýšení množství a kvalitu nových poznatků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje. Tento program je rozdělen do tří podprogramů podle zaměření. První podprogram je zaměřen na progresivní technologie, materiály a systémy, druhý podprogram se věnuje energetice a ochraně životního prostředí a poslední třetí podprogram je věnován na udržitelný rozvoj dopravy.

V rámci tohoto programu byly vyhlášeny celkem 4 veřejné soutěže, a to v letech 2010, 2011, 2012 a 2013. Do programu ALFA bylo celkem podáno 3501 návrhů projektů, z nichž 961 bylo podpořeno.

Program BETA

Program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy BETA slouží k zadávání výzkumných potřeb, o které žádají orgány státní správy ČR. Kód programu je TB. Cílem programu BETA je zdokonalení současných postupů, metodik, regulačních mechanismů či dozorových činností státní správy. Tento program byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 19. ledna 2011 č. 54.⁵⁷

Dne 30. března 2016 byl schválen usnesením vlády ČR č. 278 program BETA2, který navazuje na BETU. Cílem programu je podpora aplikovaného výzkumu a inovací pro potřeby orgánů státní správy, a to zejména pro potřeby těch orgánů, které nejsou poskytovateli podpory výzkumu, vývoje a inovací.⁵⁸

Program CENTRA KOMPETENCE

Program TA ČR na podporu rozvoje dlouhodobé spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi veřejným a soukromým sektorem byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 19. ledna 2011 č. 55. Kód programu je TE. Cílem programu je zvýšení

⁵⁷ TAČR - *Program Beta*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-beta.html>

⁵⁸ TAČR - *Program Beta2*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-beta-2.html>

konkurenceschopnosti ČR a podpora vzniku a následné činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v oborech, ve kterých se očekává dlouhodobá udržitelnost a vysoké množství inovací. V roce 2013 proběhla změna programu, která byla schválena usnesením vlády ČR ze dne 27. února 2013 č. 146. Mezi hlavní změny programu patřilo zrušení třetí veřejné soutěže, dvouступňová veřejná soutěž byla změněna na jednostupňovou na základě zkušeností z první veřejné soutěže. Druhá veřejná soutěž byla vyhlášena jako jednostupňová a snížila se tak časová, finanční a procedurální náročnost. Návrhy projektů se předkládaly pouze v anglickém jazyce.

První veřejná soutěž byla vyhlášena v roce 2011 a druhá v roce 2013. Celkem bylo podáno 210 projektů do programu a podpořeno bylo 34 projektů, což je 16,2 % úspěšnost.⁵⁹

Program OMEGA

Program na podporu aplikovaného společenskovedního výzkumu a experimentálního vývoje OMEGA byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 19. ledna 2011 č. 56. Kód programu je TD. Zaměření programu je posílení výzkumných aktivit v oblasti aplikovaných společenských věd a uplatnění výsledků těchto aktivit pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR, zvýšení kvality života obyvatel a vyvážení socioekonomického rozvoje společnosti.

V tomto programu byly vyhlášeny 3 veřejné soutěže a to v letech 2011, 2013 a 2015. Celkem v programu bylo podpořeno 194 projektů z 650 podaných, což je 29,8 % úspěšnost.⁶⁰

Program GAMA

Program aplikovaného výzkumu, experimentální vývoje a inovací GAMA byl schválen usnesením vlády ČR 12. června 2013 č. 455. Kód programu je TG. Cílem programu GAMA je podpora ověření výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich

⁵⁹ BLAŽKA, Marek a kol.: 1989 + 25 = Výzkum užitečný pro společnost.: Nástin historie státní podpory výzkumu v ČR v letech 1989 až 2014. Praha: Technologická agentura ČR, 2014. ISBN 978-80-260-7068-9. s.74

⁶⁰ Zpráva o činnosti Technologické agentury České republiky za rok 2016. Praha: Technologická agentura České republiky, 2017. ISBN 978-80-88169-21-5. s. 33

následného komerčního využití. Program je rozdělen do dvou podprogramů s odlišným způsobem realizace i příjemci podpory.

První podprogram je zaměřen na podporu výsledků, které vznikly neplánovaně výzkumným organizacím, často například studentům či mladým výzkumníkům. Tento podprogram pomáhá ověřit, zda je výsledek výzkumu využitelný v praxi. Druhý podprogram je zaměřen na podporu podnikům, které se snaží uvádět na trh inovace. Tento podprogram se snaží snížit rizika při neúspěchu podnikatele, ale také se snaží vrátit vynaložené finanční prostředky na výzkum a vývoj.

Veřejné soutěže v prvním podprogramu byly vyhlášeny v roce 2014, 2015 a 2016. Celkem bylo podpořeno v prvním podprogramu 30 projektů z 69 podaných, což činí 43,5 % úspěšnost.

V účinnosti od 18. ledna 2017 proběhla změna programu s ohledem na implementaci Seal of Excellence. V březnu 2017 TA ČR vyhlásil první veřejnou soutěž v podprogramu 2, která byla zaměřena na podporu projektů uchazečů, kterými byly malé a střední podniky se sídlem v ČR, kteří obdrželi pečeť Seal of Excellence EK v nástroji SME Instrument fáze 1. V říjnu roku 2017 TA ČR vyhlásil druhou veřejnou soutěž a v březnu 2018 třetí veřejnou soutěž zaměřenou na Seal of Excellence. Celkem byly podpořeny 4 projekty.⁶¹

Program DELTA

Program podpory aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje DELTA je zaměřen na podporu mezinárodní spolupráce. Tato spolupráce probíhá prostřednictvím společných projektů, které jsou podporované na jedné straně TA ČR a na druhé straně zahraničními technologickými a inovačními agenturami, se kterými má TA ČR v době vyhlášení veřejné soutěže navázanou spolupráci. Program DELTA byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 28. srpna 2013 č. 668. Kód programu je TF.

TA ČR spolupracuje na základě Memoranda o porozumění (MoU) s následujícími zahraničními partnerskými agenturami: Korea Institute for Advancement of Technology (Korea), Korea Institute of Energy Technology Evaluation and Planning (Korea), State Agency for Technology Innovation (Vietnamská socialistická republika), Zhejiang

⁶¹ TAČR - *Program Gama*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-gama.html>

Science and Technology Department (Čínská lidová republika), Jiangsu Provincial Department of Science and Technology (Čínská lidová republika), Ministry of Science and Technology (Taiwan) a Federal Ministry of Education and Research in Germany (Spolková republika Německo).

Hlavním cílem programu DELTA je zvýšení konkurenceschopnosti ČR na základě zvýšení množství výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblastech, ve kterých existuje shoda se zahraničním partnerem. Podmínkou tohoto programu je, že se musí účastnit minimálně dva uchazeči. Jeden uchazeč ze země, v níž sídlí partnerská agentura a druhý z ČR, který je podnikem. Výzkumná organizace z ČR splňující definice výzkumné organizace dle Rámce může být uchazečem o podporu pouze v případě, že je mezi dalšími účastníky projektu podnik z ČR.

V tomto programu bylo vyhlášeno celkem pět veřejných soutěží, a to v letech 2014, 2015, 2016 a v roce 2017 byly vyhlášeny dvě veřejné soutěže. Šestá veřejná soutěž je naplánovaná na červen roku 2018. Podpořeno bylo celkem v tomto programu 38 projektů.⁶²

Program EPSILON

Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 18. prosince 2013 č. 987. Kód programu je TH. Program je zacílen na podporu projektů, které mají vysoký potenciál pro rychlé uplatnění v nových výrobních postupech, produktech a službách. Program EPSILON je rozdělen do tří podprogramů: podprogram 1- Znalostní ekonomika; podprogram 2 – Energetika a materiály a podprogram 3 - Životní prostředí.

V rámci programu EPSILON byly vyhlášeny 4 veřejné soutěže v letech 2014, 2016 a 2017. Čtvrtá veřejná soutěž byla vyhlášena v únoru. Celkem bylo podpořeno v prvních třech veřejných soutěžích 525 projektů, což je 33 % úspěšnost.⁶³

⁶² TAČR - *Program Delta*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 06.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-delta.html>

⁶³ TAČR - *Program Epsilon*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 06.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-epsilon.html>

Program ZÉTA

Program na podporu aplikovaného výzkumu ZÉTA byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 7. 4. 2016 č. 300. Program ZÉTA podporuje spolupráci akademické půdy a podniků prostřednictvím zapojení mladých pracovníků ve věku do 35 let a posluchačů magisterských a doktorských studijních oborů vysokých škol. Kód programu je TJ.

První veřejná soutěž byla vyhlášena v roce 2017. Celkem bylo podáno 249 návrhů projektů a podpořeno bylo 119. Což je 47,8 % úspěšnost. Druhá veřejná soutěž je naplánovaná na září 2018.⁶⁴

Program ÉTA

Program na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA byl schválen usnesením vlády ČR ze dne 16. 1. 2017 č. 37. Kód programu je TL. Hlavním cílem programu ÉTA je posílení společenské a humanitní dimenze ve VaVaI při řešení výzev a příležitostí 21. století, prostřednictvím humanitních a společenských věd.

TA ČR vyhlásil první veřejnou soutěž v srpnu 2017. Celkem podaných projektů bylo 306 a z toho předsednictvo TA ČR podpořilo 94 projektů, což je 30,7 % úspěšnost. Druhá veřejná soutěž programu ÉTA bude vyhlášena v květnu 2018.⁶⁵

Program THÉTA

Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací THÉTA byl schválen usnesením vlády ČR č. 1173 ze dne 19. 12. 2016. Kód programu je TK. Program podporuje projekty, které přispějí ve střednědobém a dlouhodobém horizontu k naplnění vize transformace a modernizace energetického sektoru v souladu se schválenými strategickými dokumenty. Program je rozdělen do tří podprogramů, kterými jsou podprogram 1 - Výzkum ve veřejném zájmu, podprogram

⁶⁴ TAČR - *Program Zéta*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-zeta.html>

⁶⁵ TAČR - *Program Éta*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-eta.html>

2 - Strategické energetické technologie a podprogram 3 - Dlouhodobé technologické perspektivy.⁶⁶

Program NÁRODNÍ CENTRA KOMPETENCE 1

Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní centra kompetence 1 byl schválen usnesením vlády ČR č. 354 ze dne 10. 5. 2017. Kód programu je TN. Program je zaměřen na podporu dlouhodobé spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou a posílení institucionální základny aplikovaného výzkumu. Na Národní centra kompetence 1 bude navazovat program Národní centra kompetence 2 na období 2020-2026. Od programu Národní centra kompetence 1 se očekává vznik velkých komplexních aplikačně orientovaných center s mezinárodním přesahem.⁶⁷

4.3.3 Cofundové výzvy

TA ČR se v roce 2017 zapojila do schématu ERA-NET COFUND v rámci evropského programu na podporu výzkumu a inovací HORIZONTU 2020 a podpoří české uchazeče v mezinárodních projektech. TA ČR se stala partnerem celkem v pěti evropských projektech. Projekty GEECO a NewHoRRizon jsou nástroje typu CSA, tzn. koordinační a podpůrné akce. V rámci projektů CHIST-ERA III, GENDER-NET Plus a M-ERA.NET 2 budou vyhlášeny společné mezinárodní výzvy, tzv. „Joint calls“ a TA ČR podpoří v rámci těchto Joint calls uchazeče z České republiky, kteří budou společně předkládat mezinárodní projekty. Tyto mezinárodní projekty musí být tvořeny partnery z minimálně dvou států zapojených do daného schématu. V případě, že v této mezinárodní výzvě uspěje český uchazeč, tak TA ČR musí dle zákona č. 130/2002 Sb. vyhlásit národní výzvu pro projekty. Pouze tak může TA ČR podpořit české subjekty a poskytnout jim finanční prostředky.

⁶⁶ TAČR - *Program Théta*. TAČR - Technologická agentura ČR [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-theta.html>

⁶⁷ TAČR - *Národní centra kompetence 1*. TAČR - Technologická agentura ČR [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/narodni-centra-kompetence-1.html>

CHIST-ERA III

Tato společná mezinárodní výzva byla vyhlášena 31. října 2017 a příjem zkrácených návrhů projektů, tzv. pre-proposlů byl do 11. ledna 2018. V tuto chvíli probíhá hodnocení a výsledky by měly být známy během září/října 2018. Témata této výzvy jsou „Object recognition and manipulation by robots: data sharing and experiment reproducibility“ a „Industrial big data and proces modelling for smart factories“. CHIST-ERA III Joint call 2017 je navázaná na program EPSILON.

GENDER-NET plus

GENDER-NET plus podporuje projekty, které se zabývají genderem v obsahu výzkumu a inovací. Vyhlášení mezinárodní společné výzvy bylo 20. prosince 2017 a příjem zkrácených návrhů projektů probíhal do 1. března 2018. V současnosti probíhá hodnocení na mezinárodní úrovni. Tato společná mezinárodní výzva je navázaná na program ZÉTA.

M-ERA.NET 2

M-ERA.NET 2 je zaměřen na materiálový výzkum a inovace a je navázán na program EPSILON. Vyhlášení společné mezinárodní výzvy je plánováno na 13. března 2018.⁶⁸

4.3.4 Životní cyklus projektu

V této podkapitole je stručně popsán životní cyklus projektu. První krok je příprava a následné schválení nového programu vládou ČR. Poté probíhá příprava a vyhlášení veřejné soutěže. Veřejná soutěž má stanovenou délku soutěžní lhůty, ve které lze podávat projekty prostřednictvím informačního systému ISTA. V této lhůtě musí uchazeč zaslat návrh projektu do ISTA a dokumenty k prokázání způsobilosti. Po skončení soutěžní lhůty TA ČR jmenuje Komisi pro přijímání návrhů projektů do veřejné soutěže a probíhá kontrola splnění podmínek. Projekty, které byly úspěšné a splnily podmínky veřejné soutěže, jsou dále hodnoceny oponenty, zpravodajem a dalšími hodnotícími orgány TA ČR. Závěrečné rozhodnutí dává předsednictvo TA ČR, které rozhoduje o podpoření či nepodpoření návrhů projektů. Uchazeči jsou

⁶⁸ TA.DI: TA ČR v Horizontu 2020. Praha: Technologická agentura ČR, 2017, 2017(5). MK ČR E 22630

informování na webových stránkách o výsledcích veřejné soutěže a datovou schránkou hlavnímu uchazeči TA ČR zašle Rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže. Hlavní příjemce podepíše Smlouvu o poskytnutí podpory a následuje realizace projektu. Během řešení projektu i na jeho konci probíhá oponentní řízení. Po ukončení projektů se provádí kontrola implementace.

4.3.5 Příjmy ze státního rozpočtu kapitola 377 TA ČR v roce 2016

Schválený rozpočet je daný zákonem č. 400/2015 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2016. Ve schváleném rozpočtu kapitoly 377 – TA ČR nebyly na rok 2016 příjmy stanoveny.

Tabulka 6 - Příjmy ze státního rozpočtu kapitola 377 TA ČR v roce 2016 v mil. Kč

Položka (kód)	Položka (název)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	0,00	0,00	0,00	0,00	-
2141	Příjmy z úroků (část)	0,00	0,00	0,00	0,50	-
2212	Sankční platby přijaté od jiných subjektů	0,00	0,00	0,00	0,12	-
2221	Přijaté vratky transferů od jiných veřejných rozpočtů	0,00	0,00	0,00	0,00	-
2229	Ostatní přijaté vratky transferů	0,00	0,00	0,00	1,25	-
2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	0,00	0,00	0,00	0,06	-
2391	Dočasné zatřídění příjmů	0,00	0,00	0,00	0,00	-
4118	Neinvestiční převody z Národního fondu	0,00	1,40	0,00	4,41	315,07

Zdroj: vlastní úprava na základě dat z MF ČR, monitor IISSP

2111 - Příjmy z poskytování služeb a výrobků zahrnují příjmy z poskytování služeb či výrobků organizací. 2141 – Příjmy z úroků (část) obsahují přijaté úroky z bankovních účtů, úroky z nakoupených cizích dluhopisů, úroky ze směnek, úroky z debetních zůstatků běžných účtů apod. 2212 – Sankční platby přijaté od jiných subjektů jsou platby přijaté od obcí, krajů, státních fondů, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí. Na položku 2229 – Ostatní přijaté vratky transferu

se zařazují částky vrácených dotací. 2324 – Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady zahrnuje vratky přeplatků záloh, příspěvky inkasované od pojišťovny aj.⁶⁹

4.3.6 Výdaje ze státního rozpočtu kapitoly 377 TA ČR v roce 2016

Výdaje TA ČR se řadí k výdajům vynaložených v odvětví Služby pro obyvatelstvo. Rozpočet výdajů TA ČR byl pro rok 2016 schválen ve výši 2 958,94 mil. Kč. Celkové výdaje této kapitoly byly čerpány ve výši 2 823,39 mil. Kč, tj. 95,53 % upraveného rozpočtu 2 955,49 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2015, kdy celkové výdaje kapitoly činily 3 169,88 mil. Kč., byly v roce 2016 celkové výdaje nižší o 346,5 mil. Kč., tj. o 12,3%.

Tabulka 7 - Výdaje ze státního rozpočtu kapitoly 377 TA ČR v roce 2016 v mil. Kč

Položka (kód)	Položka (název)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
5011	Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	29,87	30,89	31,93	30,87	99,93
5021	Ostatní osobní výdaje	2,32	5,69	10,61	8,20	144,02
5031	Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	8,05	9,15	9,90	9,76	106,66
5032	Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	2,90	3,29	3,57	3,51	106,66
5133	Léky a zdravotnický materiál	0,00	0,01	0,01	0,00	7,50
5136	Knihy, učební pomůcky a tisk	0,00	0,02	0,02	0,02	83,35
5137	Drobný hmotný dlouhodobý majetek	3,85	0,43	0,43	0,40	94,31
5139	Nákup materiálu jinde nezařazený	0,90	0,56	0,70	0,61	108,33
5142	Kursová rozdíly ve výdajích	0,00	0,03	0,03	0,02	74,35
5156	Pohonné hmoty a maziva	0,20	0,18	0,18	0,12	67,82
5161	Poštovní služby	0,18	0,18	0,18	0,08	46,08
5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací	0,80	0,63	0,68	0,68	108,38

⁶⁹ Úplné znění vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě s. 69 - 80

Položka (kód)	Položka (název)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
5163	Služby peněžních ústavů	0,03	0,03	0,03	0,01	28,44
5164	Nájemné	14,28	13,48	14,25	14,00	103,87
5166	Konzultační, poradenské a právní služby	1,81	1,01	1,13	0,72	71,55
5167	Služby školení a vzdělávání	0,25	0,72	0,78	0,70	97,35
5168	Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi	0,09	0,09	0,09	0,07	81,01
5169	Nákup ostatních služeb	32,76	36,78	41,87	38,09	103,55
5171	Opravy a udržování	0,00	0,06	0,06	0,04	64,70
5172	Programové vybavení	0,40	0,28	0,43	0,31	111,11
5173	Cestovné (tuzemské i zahraniční)	2,20	1,45	1,55	1,51	104,04
5175	Pohoštění	0,40	1,00	1,00	0,90	89,68
5176	Účastnické poplatky na konference	0,00	0,04	0,04	0,04	93,11
5182	Poskytované zálohy vlastní pokladně	0,00	0,00	0,00	0,00	-
5189	Ostatní poskytované zálohy a jistiny	0,00	0,06	0,06	0,00	0,00
5194	Věcné dary	0,00	0,10	0,10	0,08	86,72
5195	Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené	0,00	0,02	0,02	0,02	100,00
5212	Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-fyzickým osobám	20,00	12,27	12,27	12,16	99,12
5213	Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právníckým osobám	1 580,00	1 273,37	1 273,37	1 244,56	97,74
5221	Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	30,00	41,55	41,55	35,51	85,46
5332	Neinvestiční transfery vysokým školám	970,00	1 143,19	1 143,19	1 084,22	94,84
5334	Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím	252,01	339,50	339,50	309,61	91,20
5339	Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím	0,00	37,04	37,04	24,65	66,54

Položka (kód)	Položka (název)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Výsledek od počátku roku	Plnění v %
5342	Převody fondu kulturních a sociálních potřeb a sociálnímu fondu obcí a krajů	0,45	0,46	0,47	0,46	99,83
5424	Náhrady mezd v době nemoci	0,10	0,10	0,10	0,05	54,13
5991	Dočasné zatřídění výdajů	0,00	0,00	0,00	0,00	-
6111	Programové vybavení	0,80	0,70	0,70	0,67	95,84
6122	Stroje, přístroje a zařízení	0,00	0,00	0,00	0,00	-
6125	Výpočetní technika	3,80	0,73	0,73	0,73	100,00
6313	Investiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům-právníckým osobám	0,50	0,40	0,40	0,00	0,00
6354	Investiční transfery veřejným výzkumným institucím	0,00	0,00	0,00	0,00	-

Zdroj: vlastní úprava na základě dat z MF ČR, monitor IISSP

Schválený rozpočet na účelové výdaje byl ve výši 2 852, 51 mil. Kč a čerpán byl ve výši 2 710, 71 mil. Kč, tj. 95,20 % k upravenému rozpočtu. Účelové prostředky byly čerpány na projekty programu ALFA, OMEGA, BETA, DELTA, EPSILON, GAMA a Centra kompetence. TA ČR od 1. 9. 2016 realizuje projekt PROEVAL z OP Zaměstnanost. Tento projekt je zaměřen na zefektivnění řízení programů VaVaI.

Celkový počet zaměstnanců v roce 2016 byl 56, z toho 28 žen a průměrný plat v roce 2016 dosáhl výše 43 605 Kč.

4.3.7 Závazné ukazatele pro rok 2016

Schválený rozpočet kapitoly 377 – TA ČR na rok 2016 byl pozměněn několika rozpočtovými opatřeními. Ve výsledku to znamená změnu závazných ukazatelů, které zobrazuje následující tabulka č. 8.

Tabulka 8 - Závazné ukazatele kapitoly 377 TA ČR pro rok 2016 v mil. Kč

Druh ukazatele (název)	Ukazatel (název)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Výsledek od počátku roku	Čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů
Specifické ukazatele - příjmy	Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	0,00	1,40	0,00	6,34	0,00
Specifické ukazatele - příjmy	ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	0,00	0,00	0,00	1,93	0,00
Specifické ukazatele - příjmy	v tom: příjmy z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem	0,00	1,40	0,00	4,41	0,00
Specifické ukazatele - výdaje	Dotace jiným subjektům	2 852,51	2 847,32	2 847,32	2 710,71	0,00
Specifické ukazatele - výdaje	Výdaje Kanceláře Technologické agentury ČR	106,43	108,17	121,64	112,68	10,57
Průřezové ukazatele	Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	32,19	36,59	42,54	39,07	3,72
Průřezové ukazatele	Platy zaměstnanců v pracovním poměru	29,87	30,89	31,93	30,87	1,03
Průřezové ukazatele	podíl prostředků zahraničních programů	0,00	1,40	1,40	0,72	0,00
Průřezové ukazatele	podíl rozpočtu Evropské unie	0,00	1,40	1,40	0,72	0,00
Průřezové ukazatele	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	10,94	12,44	13,47	13,27	1,03
Průřezové ukazatele	Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	0,45	0,46	0,47	0,46	0,01
Průřezové ukazatele	účelová podpora celkem	2 852,51	2 847,32	2 847,32	2 710,71	0,00
Průřezové ukazatele	Účelová podpora na programy aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací	2 852,51	2 847,32	2 847,32	2 710,71	0,00

Druh ukazatele (název)	Ukazatel (název)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Výsledek od počátku roku	Čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů
Průřezové ukazatele	v tom: institucionální podpora celkem	106,43	106,77	120,24	111,96	10,57
Průřezové ukazatele	v tom: ze státního rozpočtu	0,00	0,33	0,33	0,17	0,00
Průřezové ukazatele	v tom: ze státního rozpočtu celkem	2 958,94	2 954,09	2 967,56	2 822,67	10,57
Průřezové ukazatele	Výdaje na výzkum, vývoj a inovace celkem včetně programů spolufinancovaných z prostředků zahraničních programů	2 958,94	2 955,49	2 968,96	2 823,39	10,57
Průřezové ukazatele	Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem	0,00	1,73	1,73	0,89	0,00

Zdroj: vlastní úprava na základě dat z MF ČR, monitor IISSP

Rozpočet schválený je dán zákonem č. 400/2015 Sb., o státním rozpočtu na rok 2016. Změny závazných ukazatelů, které proběhly prostřednictvím rozpočtových opatření, jsou uvedeny ve sloupci s názvem Rozpočet po změnách. Rozpočet konečný zahrnuje rozpočet po změnách včetně nároků z nespotřebovaných výdajů. Výsledek od počátku roku zobrazuje skutečné čerpání či příjem státního rozpočtu. Čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů představuje skutečné čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů.

Rozpočet po změnách byl nakonec navýšen u ukazatele nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem. Jak je z předchozí tabulky č. 6 – Příjmy ze státního rozpočtu kapitola 377 - TA ČR v roce 2016 v mil. Kč, došlo k navýšení převodu příjmu z Národního fondu na schválený projekt spolufinancovaný z prostředků EU u položky 4118 o 1,40 mil. Kč. Ostatní příjmy, které nebyly na rok 2016 rozpočítány, tvořily ostatní nedaňové příjmy. Jedná se především o přijaté úroky z projektů, přijaté úroky za penále, pokuty za vystavené v souvislosti s projekty a další.

Celkově se objem příjmů z kapitoly 377 – TA ČR k 31. 12. 2016 zvýšil oproti rozpočtu po změnách na 6,34 mil. Kč, tj. na 452,86 %.

Nároky z nespotřebovaných výdajů byly zapojeny v oblasti platů a s nimi souvisejících výdajů ve výši 5,74 mil. Kč. V rámci běžných výdajů – Výdaje Kanceláře Technologické agentury ČR, došlo k čerpání nároků ve výši 10,57 mil. Kč.

4.4 Vyhodnocení veřejných soutěží TA ČR v roce 2017

Tato kapitola obsahuje vyhodnocení vyhlášených veřejných soutěží TA ČR v roce 2017. Podkapitoly jsou rozčleněny podle vědních oblastí, typu organizace a podle struktury účastníků v podaných projektech dle sídla uchazeče.

4.4.1 Souhrnné informace o vyhlášených veřejných soutěžích v roce 2017

V roce 2017 TA ČR vyhlásila celkem 8 veřejných soutěží, a to v programech DELTA, EPSILON, ZÉTA, ÉTA, THÉTA a GAMA. Vyhlášení veřejných soutěží proběhlo i ve třech nových programech ÉTA, THÉTA a ZÉTA. V rámci programu GAMA byla poprvé vyhlášena veřejná soutěž v podprogramu 2 pro malé a střední podniky, které získaly pečeť Seal of Excellence v mezinárodní výzvě Horizont 2020. Následující tabulka č. 9 obsahuje souhrnné informace ohledně vyhlášených veřejných soutěží k 12. 3. 2018. V současné době probíhá hodnocení první veřejné soutěže programu THÉTA a výsledky budou zveřejněny do konce května 2018.

Tabulka 9 - Informace o vyhlášených veřejných soutěžích v roce 2017

Program	Datum vyhlášení VS	Podáno projektů	Počet projektů po formální kontrole	Podpořeno projektů	Úspěšnost podpory v %
DELTA 4	28. 2. 2017	20	11	8	40 %
GAMA 1, PP2 SOE	20. 3. 2017	3	3	3	100 %
ZÉTA 1	28. 3. 2017	249	235	119	47,8 %
EPSILON 3	4. 4. 2017	295	247	164	55,6 %

Program	Datum vyhlášení VS	Podáno projektů	Počet projektů po formální kontrole	Podpořeno projektů	Úspěšnost podpory v %
DELTA 5	30. 5. 2017	17	14	5	29,4 %
ÉTA 1	15. 8. 2017	306	289	94	30,7 %
GAMA 2, PP2 SOE	11. 10. 2017	1	1	1	100 %
THÉTA 1	31. 10. 2017	102	90	-	-
CELKEM 8 vyhlášených VS		993	890	394	39,7 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Podíl podpořených projektů vzhledem k celkovému počtu podaných projektů dosahuje 40 %. Podmínky těchto vyhlášených veřejných soutěží nesplnilo celkem 103 projektů, což je 10,4 % tzn., že tyto projekty byly vyřazeny z veřejné soutěže a nebyly hodnoceny odbornými hodnotiteli. Nejčastějším důvodem vyřazení je, že uchazeč neprokáže způsobilost, nemá zveřejněné účetní závěrky ve veřejném rejstříku nebo nezašle povinné přílohy, které jsou definované v zadávací dokumentaci.

Každý program a i veřejná soutěž vyhlášená v rámci jednoho programu má odlišné specifické podmínky pro uchazeče. Tyto specifické podmínky vymezují např. délku soutěžní a hodnotící lhůty, kdo může být uchazečem ve veřejné soutěži, jaké zdroje na spolufinancování musí uchazeč vynaložit, maximální míru podpory, maximální částku na jeden projekt, tematické zaměření veřejné soutěže aj. Specifické podmínky jsou uvedeny v zadávací dokumentaci a ve Smlouvě/Rozhodnutí o poskytnutí podpory.

Tabulka 10 – Délky soutěžní a hodnotící lhůty

Program	Délka soutěžní lhůty (dny)	Délka hodnotící lhůty (dny)	Datum vyhlášení výsledků	Podpora
DELTA 4	92	78	17. 8. 2017	1. 1. 2018
GAMA 1, PP2 SOE	43	23	30. 5. 2017	1. 6. 2017

Program	Délka soutěžní lhůty (dny)	Délka hodnoticí lhůty (dny)	Datum vyhlášení výsledků	Podpora
ZÉTA 1	43	111	29. 8. 2017	1. 9. 2017
EPSILON 3	43	146	10. 10. 2017	1. 11. 2017
DELTA 5	50	86	13. 10. 2017	1. 1. 2018
ÉTA 1	43	127	1. 2. 2018	3. 2. 2018
GAMA 2, PP2 SOE	43	34	27. 12. 2017	1. 1. 2018
THÉTA 1	70	142	31. 5. 2018	1. 6. 2018

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Tabulka č. 10 zobrazuje délky soutěžní a hodnoticí lhůty. Soutěžní lhůta je období, ve kterém uchazeč může podat návrh projektu do veřejné soutěže. Délka soutěžní lhůty nesmí být dle §20 odst. 1 zákona č. 130/2002 Sb. kratší než 43 kalendářních dnů. Soutěžní lhůta se počítá dnem po vyhlášení veřejné soutěže, např. 4. veřejná soutěž programu DELTA byla vyhlášena dne 28. února. 2017 a soutěžní lhůta začala den následující, tedy 1. března 2017. Soutěžní lhůta končí v den ukončení přijímání návrhů projektů do veřejné soutěže.

Obecně v programu DELTA je soutěžní lhůta delší. Program je zaměřen na mezinárodní spolupráci a uchazeči si musí najít partnera v zahraničí a společně podat komplementární projekt. V 1. veřejné soutěži programu THÉTA byla soutěžní lhůta nastavena na 70 dnů, protože soutěžní lhůta byla v období vánočních svátků.

Hodnoticí lhůta je období, ve kterém poskytovatel musí zajistit odborné hodnocení přijatých návrhů projektů do veřejné soutěže a následně musí vyhlásit výsledky. Dle §20 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb. hodnoticí lhůta jednostupňové i dvoustupňové veřejné soutěže nesmí být delší jak 240 kalendářních dnů. Tato lhůta se počítá od následujícího dne po ukončení soutěžní lhůty a končí dnem vyhlášení výsledků veřejné soutěže.⁷⁰

Nejdelší hodnoticí lhůta byla stanovena pro 3. veřejnou soutěž programu EPSILON a trvala 146 dní. Hodnocení programu EPSILON je časově náročnější, protože hodnocení probíhá nejdříve vypracováním 3 oponentských posudků, následně

⁷⁰ Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002 §20

zpravodaj vypracuje souhrnnou hodnoticí zprávu. Dále návrhy projektů hodnotí Oborové panely, které jsou složeny z odborníků na daná témata a vycházejí z hodnocení zpracovaného oponenty a zpravodajem a popřípadě odbornými hodnotiteli. Oborových panelů je celkem 10 a zaměření jednotlivých Oborových panelů vychází z kategorií CEP. Po hodnocení Oborových panelů zasedá Rada programu, která vychází z předchozích stupňů hodnocení. Konečné rozhodnutí stanoví předsednictvo TA ČR, které rozhodne o přidělení podpory.

Tabulka 11 - Rozdělení Oborových panelů dle kategorií CEP

Číslo Oborového panelu	Zaměření Oborového panelu	Oborové kategorie dle CEP
1	Stavebnictví	JM, JN
2	Zpracovatelský průmysl a strojírenství	JP, JQ, JR, JS, JT, JW, JY
3	Matematika, statistika, informatika, společenské vědy včetně ekonomie	BA, BB, BC, BD, IN, A
4	Fyzika a matematika, chemie a materiály	BE, BF, BG, BH, BI, BJ, BK, BL, BM, BN, BO, C, JG, JH, JI, JJ, JK, JL, JV
5	Životní prostředí a zemědělství	D, G
6	Lékařské vědy a biovědy	E, F
7	Zpracovatelský průmysl, robotika a elektrotechnika	JA, JB, JC, JD
8	Jaderná a nejaderná energetika	JE, JF
9	Průmysl 4.0	Kombinace oborů IN, JA, JB, JC, JD, JS
10	Doprava	JO, JU

Zdroj: TA ČR. Zadávací dokumentace: 3. veřejná soutěž Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON 2017

4.4.2 Struktura účastníků v podpořených projektech dle typu organizace v roce 2017

V rámci těchto vyhlášených veřejných soutěží v roce 2017 (mimo probíhající 1. veřejné soutěže programu THÉTA) bylo předsednictvem TA ČR podpořeno 394 projektů. Strukturu účastníků v těchto podpořených projektech dle typu organizace zobrazuje následující tabulka č. 12.

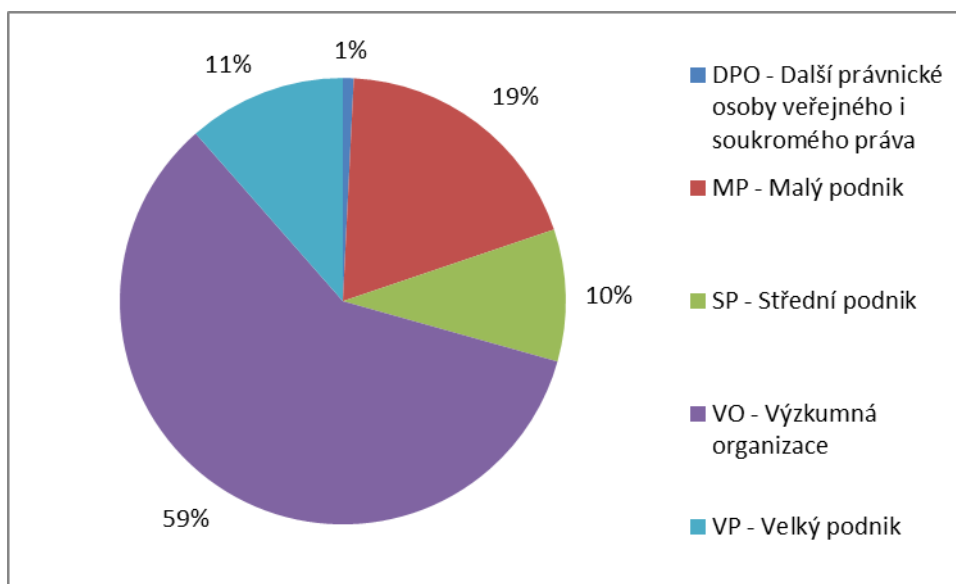
Tabulka 12 - Struktura účastníků v podpořených projektech dle typu organizace v roce 2017

Typ organizace	DELTA 4	GAMA 1, PP2 SOE	ZÉTA 1	EPSILON 3	DELTA 5	ÉTA 1	GAMA 2, PP2 SOE	Celkem
MP	14	3	36	86	8	22	0	169
SP	7	0	23	48	4	2	1	85
VP	0	0	14	84	3	1	0	102
VO	14	0	129	214	15	150	0	522
DPO	0	0	0	0	0	7	0	7
Celkem	36	3	202	432	33	182	1	885

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Největší část účastníků/příjemců podpory tvoří výzkumné organizace, celkem cca 59 %. Následují podniky (MP – malý podnik, SP – střední podnik, VP – velký podnik) 40 % a další právnické osoby veřejného i soukromého práva (dále jen „DPO“) 1 %. DPO může být uchazečem v projektu pouze v programu ÉTA. Jedná se o právnické osoby, které nesplňují definici výzkumné organizace ani podniku dle Nařízení. Jsou to např. obce, kraje, mikroregiony, místní akční skupiny, euroregiony a svazky obcí.

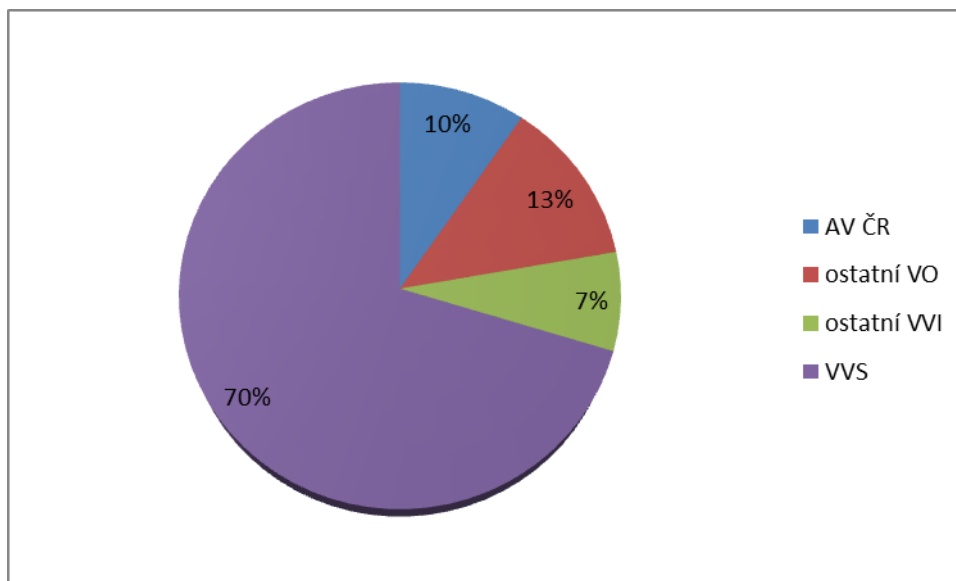
Graf 8 - Podíl podpořených projektů podle typu organizace

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Graf č. 8 uvádí podíl podpořených projektů podle jednotlivých účastníků projektu, resp. příjemců o podporu. Většina projektů je řešena ve spolupráci více typů účastníků.

Graf 9 - Podrobnější specifikace výzkumných organizací

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Z grafu č. 9 vyplývá, že nejčastějšími účastníky v podpořených projektech v programech za rok 2017 jsou veřejné vysoké školy s technickým zaměřením. Nejúspěšnějšími organizacemi jsou České vysoké učení technické v Praze (68 účastí v podpořených projektech), Vysoké učení technické v Brně (61 účastí v podpořených projektech) a Univerzita Karlova (30 účastí v podpořených projektech). Mezi nejúspěšnější podniky patří Výzkumný ústav organických syntéz a.s. a Farnet, a.s. (6 účastí v podpořených projektech) a BEDNAR FMT s.r.o. (4 účastí v podpořených projektech).

Tabulka 13 - Nejúspěšnější organizace

Název organizace	Počet účastí
České vysoké učení technické v Praze	68
Vysoké učení technické v Brně	61
Univerzita Karlova	30
Výzkumný ústav organických syntéz a.s.	6
Farnet, a.s.	6
BEDNAR FMT s.r.o.	4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

4.4.3 Podané a podpořené projekty podle oborů CEP

Jednou z částí informačního systému VaVaI je centrální evidence projektů VaVaI (dále je „CEP“). Tato databáze obsahuje údaje o jednotlivých projektech, na jejichž řešení je poskytována účelová podpora podle zákona. Klasifikace oborů CEP je rozdělena do 10 oborů: A – Společenské vědy; B – Fyzika a matematika; C – Chemie; D – Vědy o zemi; E – Biovědy; F – Lékařské vědy; G – Zemědělství; I – Informatika; J – Průmysl a K- Vojenství.

Tabulka 14 - Podané a podpořené projekty podle oborů CEP

Obor CEP	Projekty podané	Projekty podpořené	Úspěšnost
A – Společenské vědy	592	205	34,63 %
B – Fyzika a matematika	35	20	57,14 %
C – Chemie	84	61	72,62 %
D – Vědy o zemi	170	89	52,35 %
E – Biovědy	61	21	34,43 %
F – Lékařské vědy	51	32	62,75 %
G – Zemědělství	149	90	60,40 %
I – Informatika	72	26	36,11 %
J - Průmysl	829	345	41,62 %
K - Vojenství	0	0	0 %
Celkem	2043	889	43,51 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Z tabulky č. 14 je vidět zřetelná převaha projektů ze skupiny oborů J – Průmysl (829 podáno projektů, 345 podpořeno projektů). Nejúspěšnějším oborem je C – Chemie, kde bylo podpořeno 61 projektů z 84 podaných (72,62 % úspěšnosti). Následuje obor F – Lékařské vědy (62,75 %), G – Zemědělství (60,40 %). Z průmyslu je nejčastěji zastoupen podobor Senzory, čidla, měření; Nejaderná energetika; Jaderná energetika a Stavebnictví.

4.4.4 Očekávané výsledky v programech vyhlášených v roce 2017

Ve vyhlášených veřejných soutěžích mohou být podporovány pouze projekty, které předpokládají dosažení alespoň jednoho z výsledků podporovaných programem.

Výsledky projektů musí přispět k naplnění hlavních cílů programů. Dle přílohy č. 4 Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací se dělí výsledky na publikační a nepublikační výsledky. Pro přehlednost jsou druhy výsledků zobrazeny v následující tabulce č. 15.

Tabulka 15 - Druhy výsledků dle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací

Kód výsledku	Název výsledku
I. kategorie – Publikační výsledky	
J	Recenzovaný odborný článek
B	Odborná kniha
C	Kapitola v odborné knize
D	Stat' ve sborníku
II. kategorie – Nepublikační výsledky	
P	Patent
Z	Poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno
F	Užitný vzor, průmyslový vzor
G	Prototyp, funkční vzorek
H	Výsledky promítnuté do právních předpisů a norem, do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele, do schválených strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní nebo veřejné správy
N	Metodiky, léčebný postup, památkový postup, specializovaná mapa s odborným obsahem
R	Software
S	Specializovaná veřejná databáze
V	Výzkumná zpráva, souhrnná výzkumná zpráva
A	Audiovizuální tvorba
E	Uspořádání výstavy, uspořádání výstavy s kritickým katalogem
M	Uspořádání konference
W	Uspořádání workshopu
O	Ostatní výsledky

Zdroj: Vlastní zpracování na základě samostatné přílohy č. 4 Definice druhů výsledků

Mezi výsledky, které jsou podporované TA ČR, patří: P - patent; Z – poloprovoz a ověřená technologie; F – užitný a průmyslový vzor; G – prototyp a funkční vzorek; N – metodiky, postupy, mapy; R – software; H – právní předpisy a směrnice; V – výzkumná zpráva a O – ostatní výsledky. Program ÉTA podporuje navíc výsledky: A – audiovizuální tvorba; M – uspořádání konference; W – uspořádání workshopu;

E – uspořádání výstavy; J – recenzovaný odborný článek; B – odborná kniha; C – kapitola v odborné knize; D – stať ve sborníku. Výsledky musí splňovat definice a podmínky stanovené Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů.

Tabulka 16 - Očekávané výsledky v programech TA ČR

Výsledky	TF04	TG0102	TJ01	TH03	TF05	TL01	TG0202	Celkem
P	0	0	0	5	0	0	0	5
Z	0	0	29	84	5	0	0	118
F	0	0	53	107	2	2	0	164
G	5	0	81	232	3	6	0	327
N	0	0	32	61	0	45	0	138
R	15	0	39	40	5	40	0	139
H	0	0	0	2	0	9	0	11
V	0	0	76	0	0	64	0	140
O	31	3	275	0	8	106	1	424
A	0	0	0	0	0	9	0	9
M	0	0	0	0	0	30	0	30
W	0	0	0	0	0	58	0	58
E	0	0	0	0	0	3	0	3
J	0	0	0	0	0	88	0	88
B	0	0	0	0	0	32	0	32
C	0	0	0	0	0	5	0	5
D	0	0	0	0	0	24	0	24
Celkem	51	3	585	531	23	521	1	1715

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Z tabulky č. 16 vyplývá, že se očekává v těchto programech 1 715 výsledků, z toho 1 566 nepublikačních (P, Z, G, H, N, R, V, O, A, M, W, E) a 149 publikačních výsledků (J, B, C, D). Největší zastoupení v očekávaných výsledcích má druh výsledku O – ostatní výsledky (424). O – ostatní výsledky jsou takové výsledky, které nesplňují definice a kritéria pro ostatní uvedené, přesně definované druhy výsledků, jsou to například aplikace ICT, herní simulace a trenažéry, počítačová hra, datové struktury a soubory, algoritmus, prototyp hardware, vnímatelné vlastnosti produktu, slovník, didaktická metoda, psychodiagnostická metoda, výstupy zařaditelné do Registru

uměleckých výstupů (RUV) aj.⁷¹ Výsledek typu O – ostatní výsledky nebyl podporovaný výsledkem programu, například v 3. veřejné soutěži EPSILON a 4. veřejné soutěži programu DELTA.

4.4.5 Struktura účastníků v projektech dle sídla uchazeče

Ve vyhlášených veřejných soutěžích v roce 2017 byly podpořeny organizace ze všech krajů ČR.

Tabulka 17 - Struktura účastníků v projektech dle sídla uchazeče

Kraj	Podané projekty	Podpořené projekty	Výše podpory (Kč)	Podíl
Hlavní město Praha	702	329	931 669 341	36,67%
Jihočeský kraj	50	16	30 766 351	1,21%
Jihomoravský kraj	350	189	545 254 654	21,46%
Karlovarský kraj	3	1	290 000	0,01%
Kraj Vysočina	33	23	66 864 097	2,63%
Královéhradecký kraj	51	34	129 176 077	5,08%
Liberecký kraj	62	31	109 189 855	4,30%
Moravskoslezský kraj	87	33	112 177 458	4,42%
Olomoucký kraj	70	26	81 973 604	3,23%
Pardubický kraj	55	30	111 941 188	4,41%
Plzeňský kraj	55	34	115 765 774	4,56%
Středočeský kraj	119	62	188 404 473	7,42%
Ústecký kraj	33	16	31 695 198	1,25%
Zlínský kraj	52	23	85 267 132	3,36%

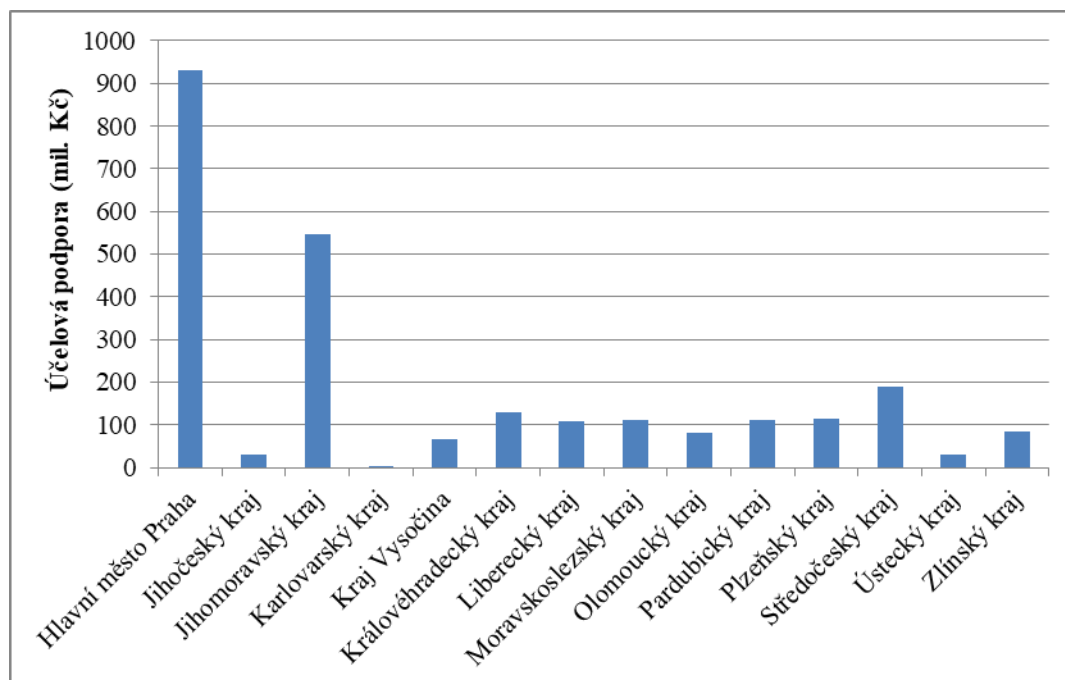
⁷¹ TA ČR. *Zadávací dokumentace: 1. veřejná soutěž Programu na podporu aplikovaného společenskovědního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA 2017*[online]. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.tacr.cz/dokums_raw/eta/1vs/Zadavaci_dokumentace_k_1_VS_programu_eTA.pdf s. 17 - 18

Kraj	Podané projekty	Podpořené projekty	Výše podpory (Kč)	Podíl
Celkem	1718	843	2 540 435 202	100,0 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

Z tabulky č. 17 a grafu č. 10 vyplývá, že finance byly rozděleny nerovnoměrně v rámci republiky. Těto nerovnoměrnosti odpovídá seskupení špičkových organizací do několika krajů. Výraznou převahu má hlavní město Praha s podílem 36,67 % podpory (931 669 tis. Kč). Druhým krajem s největším podílem podpory je kraj Jihomoravský, kde podíl podpory dosáhl na 21,46 %, tj. 545 255 tis. Kč. 7,42 % z celkové podpory připadá na subjekty ze Středočeského kraje (188 404 tis. Kč). Okolo 4 % se pohybuje kraj Plzeňský (115 766 tis. Kč), Moravskoslezský (112 177 tis. Kč), Pardubický (111 941 tis. Kč) a Liberecký (109 190 tis. Kč). O pouhé procento méně obdržely subjekty ze Zlínského kraje (85 267 tis. Kč) a z Olomouckého kraje (81 974 tis. Kč). Nejmenší podíl 0,01 % podpory obdržely subjekty z kraje Karlovarského, tj. 290 tis. Kč.

Graf 10 - Účelová podpora podle sídla uchazečů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z TA ČR

5 Výsledky a diskuse

Výdaje státního rozpočtu na VaV každým rokem rostou. Výdaje na účelovou podporu programů TA ČR každým rokem stoupají, což zobrazuje následující tabulka č. 18.

Tabulka 18 - Vývoj výdajů na VaV v letech 2013 – 2017 v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
TA ČR	2 457	2 864	2 752	2 852	3 385
Schválené výdaje	26 118	26 635	26 905	29 092	32 700
Skutečné výdaje	26 705	27 284	27 829	27 984	32 661

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z www.vyzkum.cz

V roce 2017 dosáhly výdaje ze státního rozpočtu ČR na VaV částku 32 661 mil. Kč. Nejdůležitějším zdrojem financování VaV je podnikatelský sektor. Oproti předchozímu roku 2016 vzrostla přímá veřejná podpora VaV o 14,3 % (4 677 mil. Kč) z 27 984 mil. Kč.

Význam TA ČR každým rokem roste a v roce 2017 poskytla účelovou podporu ve výši 2 836 mil. Kč, převážná část finančních prostředků plynula na projekty aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje. Rok od roku se vyhlašuje více veřejných soutěží. V roce 2017 TA ČR vyhlásila 8 veřejných soutěží a 2 mezinárodní společné výzvy COFUND a oproti tomu v roce 2016 pouze 3, a to v programech EPSILON, DELTA a GAMA. V roce 2018 dle harmonogramu TA ČR již vyhlásil 4. veřejnou soutěž programu EPSILON (28. 2. 2018), 3. veřejnou soutěž programu GAMA, podprogram 2 Seal of Excellence (7. 3. 2018) a společnou mezinárodní výzvu M-ERA.NET call 2018 (13. 3. 2018). TA ČR plánuje vyhlásit 10 veřejných soutěží v roce 2018.

První veřejná soutěž programu ÉTA byla v roce 2017, co se týče podaných projektů největší. Do této soutěže bylo celkem podáno 306 návrhů projektů. Program ÉTA podporuje společenské vědy a uchazečem v této veřejné soutěži mohli být podniky, výzkumné organizace a další právnické osoby. Maximální míra podpory na jeden projekt byla 90 % z celkových uznaných nákladů. 10 % na dofinancování

návrhu projektu se muselo hradit buď z neveřejných, nebo z veřejných zdrojů. Zdroj financování záležel na typu uchazeče, pouze výzkumná organizace a další právnické osoby mohli hradit návrh projektu z veřejných zdrojů. Další výjimka byla určena pro další právnické osoby, a to taková, že maximální míra podpory nebyla 90 %, ale 80 % z celkových uznaných nákladů. Úspěšných projektů bylo 94 a největší podporu získal projekt ve výši 14 270 345 Kč.

Ve třetí veřejné soutěži programu EPSILON bylo zastoupeno nejvíce typů organizace. 86 malých podniků, 48 středních podniků, 84 velkých podniků a 214 výzkumných organizací. Maximální míra podpory je stanovena na 60 % z celkových uznaných nákladů, ale pro VO byla stanovena až na 100%.

Převahu vědní oblasti zajišťoval obor J – Průmysl, což odpovídá zaměření programu EPSILON a ve třetí veřejné soutěži bylo podpořeno 164 návrhů projektů. Druhým nejpočetnějším oborem je obor A – Společenské vědy, a to odpovídá zaměření programu ÉTA. Podmínkou 1. veřejné soutěže programu ÉTA bylo, že každý návrh projektu se musí přihlásit k povinnému oboru CEP pouze z kategorie A – Společenské vědy.

Nejvíce očekávaných výsledků se předpokládá v 1. veřejné soutěži programu ZÉTA (585), 3. veřejné soutěži programu EPSILON (531) a 1. veřejné soutěži programu ÉTA (521). Nejvíce je zastoupený druh výsledku typu O – ostatní výsledky a G – vývoj prototypu či funkčního vzorku. Maximální počet očekávaných výsledků v jednom projektu je 21 (z toho 1 druh F - Funkční vzorek, 2 druhy G – funkční prototyp, 16 druhů O – ostatní výsledky a 2 druh V – Souhrnná výzkumná zpráva) a jedná se o podpořený projekt v programu ZÉTA.

Vláda ČR schválila v roce 2015 program RE:START. Jedná se o restrukturalizaci Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje. Vláda ČR vzala na vědomí problémy v těchto postižených oblastech a zavázala se obnovit jejich prosperitu. V červenci 2017 vláda ČR schválila Akční plán této Strategie a pro TA ČR vznikl úkol vyhlásit veřejné soutěže, které zohlední toto usnesení vlády ČR. Čtvrtá veřejná soutěž

programu EPSILON pomáhá těmto postiženým regionům a podnikům zvýšit produktivitu a výkonost, čímž naplňuje Strategii schválenou vládou ČR.⁷²

V roce 2017 TA ČR realizuje projekt z OP Zaměstnanost, a to projekt s názvem PROADMIN, který má za cíl zefektivnit postupy související s přípravou a realizací veřejných soutěží a realizací samotných projektů VaVaI. V roce 2018 začal projekt s názvem Otevřený úřad, který se zaměřuje na zlepšení systému poradenských služeb, na zefektivnění poskytování dat, šíření informací a zkvalitnění nástrojů vnější komunikace, který je též financovaný z Evropského sociálního fondu OP Zaměstnanost.

⁷² Jak to funguje: Restart.cz.. *Hlavní strana. Restart.cz* [online]. Copyright © 2016 Restart [cit. 24.03.2018]. Dostupné z: <https://restartregionu.cz/jak-to-funguje/>

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo objasnit a zhodnotit programy TA ČR na podporu vědy, výzkumu a inovací v ČR. Za účelem dosažení tohoto stanoveného cíle byly využity metody analýzy, syntézy a komparace s teoretickými východisky.

V teoretické části diplomové práce byly objasněny základní pojmy spjaté s vědou a výzkumem, například základní výzkum, aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace. Další kapitola obsahovala rozbor platné české legislativy i legislativy schválené EU, která platí pro všechny členské státy. Navazující kapitoly obsahovaly nejdůležitější strategické a metodické dokumenty, které udávají podmínky pro tvorbu programů podporující vědu a výzkum. Dále byl vysvětlen státní rozpočet ČR, příjmy a výdaje státního rozpočtu a rozpočtové kapitoly státního rozpočtu ČR. Byly rozebrány způsoby financování vědy a výzkumu v ČR a v poslední kapitole teoretické části byly představeny nejdůležitější instituce pro vědeckou činnost a jejich podporu.

Praktická část zobrazuje výdaje na vědu a výzkum v ČR v roce 2016. Za posledních 16 let výdaje na VaV mají rostoucí tendenci. Například o 37 % byly vyšší výdaje na VaV ze státního rozpočtu vyjádřené v běžných cenách než před deseti lety. V roce 2016 došlo ke srovnání účelové a institucionální podpory a celkem bylo rozděleno na tyto dva typy podpory 14 mld. Kč. Největší a nejvýznamnější skupinou příjemců podpory vědy a výzkumu jsou veřejné a státní vysoké školy. ČR se v mezinárodním srovnání se zeměmi EU umístila na 14. místě z celkových výdajů na VaV v roce 2016. Co se týče poměrového ukazatele, podíl výdajů na VaV na HDP (tzv. intenzita VaV), v roce 2016 došlo v ČR k poklesu na 1,68 %. V roce 2015 to bylo 1,93 %.

Další kapitolou praktické části je TA ČR. TA ČR je velmi významná organizační složka státu, která byla zřízena zákonem č. 130/2002 Sb. v roce 2009. TA ČR podporuje aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a umožňuje kvalitním projektům realizovat své nápady a posunout tak konkurenceschopnost ČR dopředu. Veškeré vnitřní předpisy TA ČR jsou veřejně dostupné, což umožňuje potenciálním uchazečům seznámit se s procesy/hodnocením TA ČR. Vzhledem k tomu, že TA ČR každým rokem zvyšuje počet vyhlašovaných veřejných soutěží, zvyšuje se tak objem práce na jednotlivé úseky. V roce 2016 měla TA ČR pouze 56 míst pro stálé zaměstnance. V roce 2018 plánuje 10

veřejných soutěží a řešením tohoto problému s nedostatkem pracovních míst by bylo uvolnit více finančních prostředků ze státního rozpočtu na navýšení pracovních míst na hlavní pracovní poměr. TA ČR se neustále snaží jít naproti příjemcům a usnadnit jim práci při podávání návrhů projektů. Od roku 2017 má TA ČR nový informační systém ISTA, který je uživatelsky příjemnější a interaktivnější. Na základě veřejně dostupných dat se pomocí IČ organizace automaticky generují identifikační údaje organizace, informace o finančních ukazatelích organizace, statutárních členech apod. TA ČR pořádá pro uchazeče semináře k vyhlášeným veřejným soutěžím a tyto semináře jsou i živě vysílané přes kanál Youtube. U nových programů TA ČR pořádá semináře i před vyhlášením veřejné soutěže, aby seznámil potenciální uchazeče s novým programem a jeho zaměřením. Od roku 2013 TA ČR pořádá tzv. Den Technologické agentury ČR, na kterém ocení a předá cenu TA ČR nejlepším projektům aplikovaného výzkumu podpořených TA ČR. Tyto ceny jsou předány ve 4 kategoriích: Řešení pro kvalitu života, Ekonomický přínos, Užitečnost řešení a Originalita řešení. Od roku 2015 byla přidána pátá kategorie, a to s názvem Cena budoucnosti. Dále TA ČR vyhlašuje výtvarné soutěže.

Po celý rok 2017 byla TA ČR předsednickou agenturou sítě 29 evropských agentur TAFTIE. Cílem TAFTIE je podpořit mezinárodní spolupráci národních agentur. Mezi sebou si tyto národní agentury vyměňují zkušenosti, sdílí si nejlepší práce ve VaV na evropské úrovni. Pozitivem TAFTIE je získání kontaktů, informací a zkušeností od ostatních členských zemí. Tato síť je financována od příspěvků členských zemí.

TA ČR se snaží posunout k lepšímu a k tomu ji pomáhají i interní projekty, kterými činnost rozvíjí a podporuje.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Seznam použité literatury

BLAŽKA, Marek a Karel ŠPERLINK. *Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice*. 18. aktualizované a doplněné. Praha: COMTES FHT, a. s., 2016. ISBN 978-80-260-9613-9.

BLAŽKA, Marek a kol.: *1989 + 25 = Výzkum užitečný pro společnost.: Nástin historie státní podpory výzkumu v ČR v letech 1989 až 2014*. Praha: Technologická agentura ČR, 2014. ISBN 978-80-260-7068-9.

FRASCATI MANUÁL 2015: Kapitola 2: *POJMY A DEFINICE PRO IDENTIFIKACI VÝZKUMU A VÝVOJE*. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017. ISBN 978-80-88169-20-8, s. 45.

HERZÁNOVÁ, Radmila a Anna KOVÁŘOVÁ. *FINANCOVÁNÍ VĚDY A VÝZKUMU*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN ISBN 978-80-87240-25-0.

HODULÍK, Marek. *Legislativa ve vědě a výzkumu česká právní úprava*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, 2010. ISBN 978-80-87240-36-6.

KOMÁREK, Pavel. *Výzkum, vývoj a inovace - definice pojmů, cíle veřejné a soukromé podpory, situace v ČR*. Praha: Technologická agentura ČR, 2016. ISBN 978-80-906369-8-9.

NOVOTNÍKOVÁ, Helena. *Dotační receptář: všechny dotace pohromadě v otázkách a odpovědích*. Praha: LexisNexis CZ, 2005. ISBN 80-869-2003-8.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-644-8.

POKORNÝ, Ondřej. *Analýza inovačního potenciálu krajů České republiky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-86429-90-8.

Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice / Direct public support for research and development in the Czech republic. Praha: Český statistický úřad, 2017, **2016**(211001-17).

TA.DI: TA ČR v Horizontu 2020. Praha: Technologická agentura ČR, 2017, **2017**(5). MK ČR E 22630

Zpráva o činnosti Technologické agentury České republiky za rok 2016. Praha: Technologická agentura České republiky, 2017. ISBN 978-80-88169-21-5.

7.2 Legislativní dokumenty

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014: kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. In: Úřední věstník Evropské Unie, ročník 2014, 651/2014.

Sdělení Komise: Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. In: Úřední věstník Evropské Unie C198, 2014, ročník 2014, (2014/C 198/01).

Úplné znění vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Zákon č. 130/2002 Sb.: o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). In:2002.

Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

7.3 Internetové zdroje

DotaceEU.cz - *Informace o фонdech.* [online]. Copyright © 2012 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

DotaceEU.cz - *Programy.* [online]. Copyright © 2012 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/storage/att/471EC8E44A7C3AA09C01B666F1ED6B30/M2013-0815-kor2.pdf>

Jak to funguje: Restart.cz.. *Hlavní strana. Restart.cz* [online]. Copyright © 2016 Restart [cit. 24.03.2018]. Dostupné z: <https://restartregionu.cz/jak-to-funguje/>

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020 [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=682145>

Národní priority výzkumu, experimentálního vývoje a inovací [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=605116>

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2016: Sněmovní tisk 1106/0, část č. 1/18. Poslanecká sněmovna ČR, ročník 2016. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/en/sqw/tisky.sqw?O=7&T=1106>

Rozpočet: ROZKLIKÁVACÍ ROZPOČET PRO VÝDAJE PODLE KAPITOL A OSS. *Monitor ISSPP* [online]. Ministerstvo financí ČR, 2017 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/#rozpocet-vydaje-organizacni>

STANOVY AV ČR: Právní předpisy [online]. Akademie věd ČR [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.avcr.cz/cs/o-nas/pravni-predpisy/stanovy-av-cr/>

Strukturální fondy EU - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2018 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strukturalni-fondy-eu-805143.aspx>

TA ČR. *Zadávací dokumentace: 1. veřejná soutěž Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA 2017*[online]. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.tacr.cz/dokums_raw/eta/1vs/Zadavaci_dokumentace_k_1_VS_programu_e_TA.pdf

TA ČR. *Zadávací dokumentace: 3. veřejná soutěž Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON 2017*[online]. 1. Praha: Technologická agentura ČR, 2017 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.tacr.cz/dokums_raw/epsilon/3VS/Zadavaci_dokumentace_ke_3_VS_programu_EPSILON.pdf

TAČR - Kancelář. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/o-tacr/organizacni-struktura/kancelar.html>

TAČR - *Národní centra kompetence 1. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/narodni-centra-kompetence-1.html>

TAČR - *Program Beta. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-beta.html>

TAČR - *Program Beta2. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-beta-2.html>

TAČR - *Program Delta. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 06.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-delta.html>

TAČR - *Program Epsilon. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 06.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-epsilon.html>

TAČR - *Program Éta. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-eta.html>

TAČR - *Program Gama. TAČR - Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 05.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-gama.html>

TAČR - *Program Théta*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-theta.html>

TAČR - *Program Zéta*. TAČR - *Technologická agentura ČR* [online]. Copyright © 2018. TAČR. [cit. 07.03.2018]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/index.php/cz/programy/program-zeta.html>

Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2016 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2018 [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2016>

ÚŘAD VLÁDY ČR. *Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací*. [online]. Úřad vlády ČR, 2018b. [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=799796>

ÚŘAD VLÁDY ČR. *Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR* [online]. Úřad vlády ČR, Copyright © 2015 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=497373>

Závěrečný účet kapitoly 377 - Technologická agentura České republiky za rok 2016. *Technologická agentura ČR* [online]. Praha: Technologická agentura ČR, 2017, 15. 3. 2017 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: https://www.tacr.cz/dokums_raw/urednideska/zaverecny_ucet/ZU_TA_CR_2016.pdf

8 Přílohy

Příloha č. 1 - Výdaje na vědu a výzkum v členských zemích EU (2016)

Země EU	Celkové výdaje VaV (v mil. EUR)	Celkové výdaje VaV (v mil. EUR)	Celkové výdaje VaV (v mil. EUR)	Podíl na HDP (v %)	Podíl na HDP (v %)	Podíl na HDP (v %)
	2006	2015	2016	2006	2015	2016
EU 28	216 329,936	301 792,867	302 928,999	1,76	2,04	2,03
Belgie	5 926,513	10 118,2	10 517,682	1,81	2,47	2,49
Bulharsko	121,196	434,838	375,434	0,45	0,96	0,78
Česká republika	1 526,648	3 250,243	2 963,274	1,23	1,93	1,68
Dánsko	5 419,522	8 037,594	7 967,415	2,4	2,96	2,87
Německo	58 779,1	88 781,819	92 419,184	2,46	2,92	2,94
Estonsko	150,991	302,82	270,33	1,12	1,49	1,28
Irsko	2 216,9	3 133	3 242,9	1,2	1,2	1,18
Řecko	1 222,6	1 703,82	1 754,18	0,56	0,97	1,01
Španělsko	11 815,218	13 172	13 260	1,17	1,22	1,19
Francie	37 904,431	49 839,13	50 099,33	2,05	2,27	2,25
Chorvatsko	297,5	374,809	392,302	0,74	0,84	0,85
Itálie	16 831,3	22 157	21 611,266	1,09	1,34	1,29
Kypr	62,363	85,286	91,4	0,38	0,48	0,5
Lotyšsko	112,324	152,2	110,4	0,65	0,63	0,44
Litva	190,512	389,67	327,612	0,79	1,04	0,85
Lucembursko	563,5	662,3	659,2	1,67	1,27	1,24
Maďarsko	900,451	1 510,935	1 371,667	0,98	1,36	1,21
Malta	31,253	71,491	60,871	0,58	0,77	0,61
Nizozemsko	10 175	13 695,788	14 281	1,76	2	2,03
Rakousko	6 318,587	10 499,146	10 906,09	2,36	3,05	3,09
Polsko	1 512,565	4 316,508	4 112,349	0,55	1	0,97
Portugalsko	1 586,922	2 234,37	2 347,7	0,95	1,24	1,27
Rumunsko	444,098	782,142	818,444	0,45	0,49	0,48
Slovinsko	483,812	853,067	809,18	1,53	2,2	2
Slovensko	216,562	927,272	640,835	0,48	1,18	0,79
Finsko	5 761,196	6 070,9	5 926,1	3,34	2,9	2,75
Švédsko	11 721,757	14 662,533	15 141,358	3,5	3,27	3,25
Spojené království	34 037,113	43 573,987	40 451,495	1,59	1,67	1,69

Příloha č. 2 - Kódy veřejných soutěží:

TF04	4. veřejná soutěž programu DELTA
TF05	5. veřejná soutěž programu DELTA
TH03	3. veřejná soutěž programu EPSILON

- TK01 1. veřejná soutěž programu THÉTA
 TL01 1. veřejná soutěž programu ÉTA
 TJ01 1. veřejná soutěž programu ZÉTA
 TG0102 1. Veřejná soutěž programu GAMA, podprogramu 2
 TG0202 2. Veřejná soutěž programu GAMA, podprogramu 2

Příloha č. 3 - Klasifikace oborů CEP

Kód	Popis	Kód	Popis
AA	Filosofie a náboženství	EG	Zoologie
AB	Dějiny	EH	Ekologie – společenstva
AC	Archeologie, antropologie, etnologie	EI	Biotechnologie a bionika
AD	Politologie a politické vědy	FA	Kardiovaskulární nemoci včetně kardiologie
AE	Řízení, správa a administrativa	FB	Endokrinologie, diabetologie, metabolismus, výživa
AF	Dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi	FC	Pneumologie
AG	Právní vědy	FD	Onkologie a hematologie
AH	Ekonomie	FE	Ostatní obory vnitřního lékařství
AI	Jazykověda	FF	ORL, oftalmologie, stomatologie
AJ	Písemnictví, mas-media, audiovize	FG	Pediatric
AK	Sport a aktivity volného času	FH	Neurologie, neurochirurgie, neurovědy
AL	Umění, architektura, kulturní dědictví	FI	Traumatologie a ortopedie
AM	Pedagogika a školství	FJ	Chirurgie včetně transplantologie
AN	Psychologie	FK	Gynekologie a porodnictví
AO	Sociologie, demografie	FL	Psychiatrie, sexuologie
AP	Městské, oblastní a dopravní plánování	FM	Hygiena
AQ	Bezpečnost a ochrana zdraví, člověk – stroj	FN	Epidemiologie, infekční nemoci a klinická imunologie
BA	Obecná matematika	FO	Dermatovenerologie
BB	Aplikovaná statistika, operační výzkum	FP	Ostatní lékařské obory
BC	Teorie a systémy řízení	FQ	Veřejné zdravotnictví, sociální lékařství
BD	Teorie informace	FR	Farmakologie a lékárnická chemie

Kód	Popis	Kód	Popis
BE	Teoretická fyzika	FS	Lékařská zařízení, přístroje a vybavení
BF	Elementární částice a fyzika vysokých energií	GA	Zemědělská ekonomie
BG	Jaderná, atomová a molekulová fyzika, urychlovače	GB	Zemědělské stroje a stavby
BH	Optika, masery a lasery	GC	Pěstování rostlin, osevnické postupy
BI	Akustika a kmity	GD	Hnojení, závlahy, zpracování půdy
BJ	Termodynamika	GE	Šlechtění rostlin
BK	Mechanika tekutin	GF	Choroby, škůdci, plevely a ochrana rostlin
BL	Fyzika plazmatu a výboje v plynech	GG	Chov hospodářských zvířat
BM	Fyzika pevných látek a magnetismus	GH	Výživa hospodářských zvířat
BN	Astronomie a nebeská mechanika, astrofyzika	GI	Šlechtění a plemenářství hospodářských zvířat
BO	Biofyzika	GJ	Choroby a škůdci zvířat, veterinární medicína
CA	Anorganická chemie	GK	Lesnictví
CB	Analytická chemie, separace	GL	Rybářství
CC	Organická chemie	GM	Potravinářství
CD	Makromolekulární chemie	IN	Informatika
CE	Biochemie	JA	Elektronika a optoelektronika, elektrotechnika
CF	Fyzikální chemie a teoretická chemie	JB	Senzory, čidla, měření a regulace
CG	Elektrochemie	JC	Počítačový hardware a software
CH	Jaderná a kvantová chemie, fotochemie	JD	Využití počítačů, robotika a její aplikace
CI	Průmyslová chemie a chemické inženýrství	JE	Nejaderná energetika, spotřeba a užití energie
DA	Hydrologie a limnologie	JF	Jaderná energetika
DB	Geologie a mineralogie	JG	Hutnictví, kovové materiály
DC	Seismologie, vulkanologie a struktura Země	JH	Keramika, žáruvzdorné materiály a skla
DD	Geochemie	JI	Kompozitní materiály
DE	Zemský magnetismus, geodesie, geografie	JJ	Ostatní materiály
DF	Pedologie	JK	Koroze a povrchové úpravy materiálu
DG	Vědy o atmosféře, meteorologie	JL	Únava materiálu a lomová mechanika

Kód	Popis	Kód	Popis
DH	Báňský průmysl včetně těžby a zpracování uhlí	JM	Inženýrské stavitelství
DI	Znečištění a kontrola vzduchu	JN	Stavebnictví
DJ	Znečištění a kontrola vody	JO	Pozemní dopravní systémy a zařízení
DK	Kontaminace a dekontaminace půdy včetně pesticidů	JP	Průmyslové procesy a zpracování
DL	Jaderné odpady, radioaktivní znečištění a kontrola	JQ	Strojní zařízení a nástroje
DM	Tuhý odpad a jeho kontrola, recyklace	JR	Ostatní strojírenství
DN	Vliv životního prostředí na zdraví	JS	Řízení spolehlivosti a kvality, zkušebnictví
DO	Ochrana krajinných území	JT	Pohon, motory a paliva
EA	Morfologické obory a cytologie	JU	Aeronautika, aerodynamika, letadla
EB	Genetika a molekulární biologie	JV	Kosmické technologie
EC	Imunologie	JW	Navigace, spojení, detekce a protiopatření
ED	Fyziologie	JY	Střelné zbraně, munice, výbušniny, bojová vozidla
EE	Mikrobiologie, virologie	KA	Vojenství
EF	Botanika		